

Գրանցված
22.02.2010
11010099

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ

Հ Ր Ա Մ Ա Ն

No 1058-Ն

« 07 » 12 2009

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0302 «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱԿԱՆԴՈՒՄ»
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԶԱՓՈՐՈՇԻՉԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջով և հիմք ընդունելով ՀՀ ԿԳ նախարարի 2009թ. մայիսի 12-ի «Նախնական և միջին մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշիչների և ուսումնամեթոդական փաստաթղթերի վերաբերյալ փորձագիտական եզրակացություն տալու նպատակով ստեղծվող ոլորտային հանձնաժողովների կազմը՝ ըստ մասնագիտական խմբերի հաստատելու մասին» N 445-Ա/Ք հրամանով հաստատված ոլորտային հանձնաժողովների փորձագիտական եզրակացությունը.

Ղեկավարվելով «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջով և հիմք ընդունելով ՀՀ ԿԳ նախարարի 2009թ. մայիսի 12-ի «Նախնական և միջին մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշիչների և ուսումնամեթոդական փաստաթղթերի վերաբերյալ փորձագիտական եզրակացություն տալու նպատակով ստեղծվող ոլորտային հանձնաժողովների կազմը՝ ըստ մասնագիտական խմբերի հաստատելու մասին» N 445-Ա/Ք հրամանով հաստատված ոլորտային հանձնաժողովների փորձագիտական եզրակացությունը.

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ

1. Հաստատել միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության պետական կրթական չափորոշիչը՝ համաձայն հավելվածի:

2. Նախարարության աշխատակազմի նախնական և միջին մասնագիտական կրթության վարչությանը (պետ՝ Ա. Աղբալյան) և օրենսդրության և իրավաբանական վարչությանը (պետ՝ Մ. Գրիգորյան) սահմանված կարգով հրամանը ներկայացնել ՀՀ արդարադատության նախարարություն՝ պետական գրանցման:

3. Հրամանի կատարման հսկողությունը հանձնարարել նախարարի տեղակալ Ա. Ավետիսյանին:

ՆԱԽԱՐԱՐ

Ա.ԱՇՈՏՅԱՆ

**ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0302 «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄ»
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԶԱՓՈՐՈՇԻՉ**

ԳԼՈՒԽ 1.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

1. Միջին մասնագիտական կրթության «Մասնագետ» որակավորման աստիճանի 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտությունը հաստատված է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006թ. հունվարի 12-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000թվականի մայիսի 18-ի N 242 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 73-Ն որոշմամբ:

2. ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության համար մասնագիտացումներ սահմանված չէ:

3. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն ավարտած, պետական ամփոփիչ ատեստավորումն անցած շրջանավարտին շնորհվում է «Հայոց լեզվի ուսուցչի» որակավորում:

4. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը կարող է իրականացվել հետևյալ ձևերով՝

- 1) առկա,
- 2) հեռակա,
- 3) դրսեկության (էքստենզատ),
- 4) հեռավար (դիստանցիոն):

5. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թ. հունվարի 12-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000թվականի մայիսի 18-ի N 242 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 73 -Ն որոշմամբ սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.

- 1) կրթության առկա ձևով

ա. միջնակարգ (լրիվ) կրթության հիմքով 3 տարի,
բ. հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով 4 տարի,

- 2) կրթության հեռակա ձևով

ա. միջնակարգ (լրիվ) կրթության հիմքով 4 տարի:

գ) Դրսեկության (էքստենզատ) և հեռավար (դիստանցիոն) ձևերով ուսուցման տևողությունը համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հիմնական կրթական ծրագրերի հեռավար (դիստանցիոն)

և դրսեկությամբ (էքստենզիանով) ուսուցման կարգերը հաստատելու մասին»

N 1028-Ն որոշմամբ

սահմանված կարգի որոշում է ուսումնական հաստատությունը:

6. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության հիմքով յուրացնող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը 3996 ժամ է, առավելագույն ծավալը՝ 6804 ժամ: Հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 52 շաբաթով:

ԳԼՈՒԽ 2.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0302 «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍՆԱԳԵՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

7. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտությամբ մասնագետն իրականացնում է հետևյալ զբաղմունքները՝

- 1) Դասավանդողներ՝ համալսարանների, քոլեջների, արհեստագործական դպրոցների և այլ կրթական հաստատությունների:
- 2) Դասավանդողներ՝ հանրակրթական դպրոցի:
- 3) Դասավանդողներ՝ հատուկ կրթության բնագավառի:

8. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտությամբ մասնագետի՝ զբաղմունքների ոլորտում մասնագիտական պարտականություններն են.

- 1) Ուսուցանել հայոց լեզվի և գրականություն հիմունքները:
- 2) Կազմակերպել դասարանային ուսուցում,
- 3) Գնահատել սովորողներին:
- 4) Կարողանալ թեստեր կազմել:
- 5) Պլանավորել և իրականացնել սեփական մասնագիտական զարգացումը:
- 6) Ծրագրել, մշակել առանձին դասընթացներ, թեմատիկ միավորներ և դասի պլան:
- 7) Տիրապետել ուսուցման ժամանակակից մեթոդներին:

ԳԼՈՒԽ 3.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԵՃԱՆՁՆԵՐ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0302 «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

9. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

- 1) մասնագիտական գործունեության բնագավառի կարողություններն ու հմտությունները ձեռք բերելու համար պահանջվող ծավալով տեսական ու գործնական գիտելիքների յուրացում,
- 2) աշխատանքային և մասնագիտական պարտականությունները կատարելու ընթացքում աշխատանքային կոլեկտիվի անդամների և ղեկավարների հետ հաղորդակցվելու, մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի հարցեր ներկայացնելու, դրանք պարզաբանելու կարողության ձևավորում,
- 3) ինչպես տիպական, այնպես էլ որոշակի փոփոխվող գործոններով իրավիճակներում մասնագիտական հարցերի լուծումների տարբերակներ առաջարկելու համար անհրաժեշտ կարողությունների ձևավորում,
- 4) մասնագիտական խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ փաստերը և տեղեկատվությունը որոշակի սոցիալական և էթիկական հարցերի հետ որպես մեկ ամբողջություն դիտարկելու, ակտիվ քաղաքացիական գիտակցության դրսևորման կարողության ձևավորում,

- 5) մասնագիտական գործունեության գործառնությունները կիրառվող նորմաների սահմաններում իրականացնելու հմտությունների ձևավորում,
- 6) ինքնագարգացման և մասնագիտական կատարելագործման նպատակով իր և աշխատակիցների ուսումնառության կարիքները գնահատելու, դրանք իրագործելու ուղիներն առաջարկելու կարողության ձևավորում,
- 7) մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի տեղեկատվության գոյություն ունեցող աղբյուրներից օգտվելու, անհրաժեշտ տեղեկատվությունը ձեռք բերելու կարողության ձևավորում,
- 8) աշխատանքային խմբի գործունեությունը կազմակերպելու, խմբի անդամներին ուղղորդելու, նրանց անհատական հնարավորությունները գնահատելու և արդյունավետ օգտագործելու հմտությունների զարգացում,
- 9) ընթացիկ մասնագիտական խնդիրների լուծման ժամանակ ռազմավարական մոտեցումների տարրեր կիրառելու կարողությունների ձևավորում:

ԳԼՈՒԽ 4.

ՊԱՅԱՆՁՆԵՐ 0302 « ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ

10. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքների բնագավառում շրջանավարտի համար պետք է ապահովվի՝

- 1) իմանալ ՀՀ Սահմանադրության, տվյալ բնագավառի աշխատանքները, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթները,
- 2) տիրապետել հայոց լեզվին,
- 3) հաղորդակցվել երկու օտար լեզուներով,
- 4) պատկերացում ունենալ առողջ կենսակերպի մասին, տիրապետել ֆիզիկական կատարելագործման ունակություններին և հմտություններին,
- 5) դրսևորել ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի որոշակի իմացություն,
- 6) պատկերացում ունենալ անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների մասին,
- 7) իմանալ հոգեբանության, միջանձնային փոխհարաբերությունների վարվելակերպի տարրերը,
- 8) իմանալ տնտեսագիտության տեսության հիմնադրույթները, մակրոտնտեսության և միկրոտնտեսության օրենքները, անցումային շրջանի տնտեսության առանձնահատկությունները:

11. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում շրջանավարտի համար պետք է ապահովվի՝

- 1) ծանոթ լինել էկոլոգիական հիմնական հասկացություններին, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրներին,
- 2) պատկերացում ունենալ արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետել արտակարգ իրավիճակներում գործելու սկզբունքներին, ծանոթ լինել փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառույցներին և փրկարարական տեխնիկային, կարողանալ օգտագործել անհատական պաշտպանության միջոցներ:

12. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը պետք է ըստ աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլների ապահովի շրջանավարտի կողմից առանցքային հմտություններին տիրապետում:

13. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ըստ աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլների ապահովի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների ձեռքբերում:

ԳԼՈՒԽ 5.

ՊԱՅԱՆՁՆԵՐ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՔ

14. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտությամբ մասնագետի պատրաստման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատություններում ուսումնական գործընթացն իրականացնում են մանկավարժական և ուսումնաօժանդակ անձնակազմի աշխատողները:

2) Հաստատության մանկավարժական աշխատողների կազմում ընդգրկվում են դասախոսներ, արտադրական ուսուցման վարպետներ: Դասախոսական անձնակազմի աշխատողները, որպես կանոն, պետք է ունենան իրենց կողմից ուսուցանվող դասընթացի գծով բարձրագույն մասնագիտական կրթություն: Հատուկ մասնագիտական դասընթացները պարապող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է:

3) Ուսումնական պրակտիկան վարող արտադրական ուսուցման վարպետը կարող է ունենալ ինչպես բարձրագույն մասնագիտական, այնպես էլ միջին մասնագիտական կրթություն, մասնագիտական աշխատանքի փորձ: Առանձին մասնագիտությունների գծով ուսումնական պրակտիկան կամ նրա որոշակի մասերը կարող է վարել նաև արհեստագործական կրթություն և բավարար մասնագիտական որակավորում ունեցող արհեստավորը:

4) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

15. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության ուսումնամեթոդական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի իրականացումը պետք է ապահովված լինի ուսանողի համար մատչելի տեղեկատվական նյութերով (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա), ինչն, ըստ բովանդակության պետք է համապատասխանի մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների և մոդուլների լրիվ ցանկին: Այդ առարկաների և մոդուլների, ինչպես նաև ուսումնական գործընթացի կազմակերպման բոլոր ձևերի գծով (տեսական, գործնական պարապմունքների, ուսումնական, արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաների, կուրսային և դիպլոմային աշխատանքների) պետք է առկա լինեն դասագրքեր, ուսումնամեթոդական, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցեր, գործնական խաղերի սցենարներ, թեստային հանձնարարականների հավաքածուներ, ալգորիթմներ, մեթոդական մշակումներ, ցուցումներ, երաշխավորություններ, տեղեկատվական գրականություն, դիտողական նյութեր, ուսուցման տեխնիկական միջոցներ, ինչպես նաև միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորման նյութեր:

16. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը՝

ա. հունանիտար առարկաների,

բ. սոցիալ-տնտեսագիտական առարկաների,

գ. հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի, օտար լեզուների,

դ. քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների, էկոլոգիայի և կենսագործունեության ապահովության,

ե. մաթեմատիկայի,

զ. տնտեսագիտության,

է. ծրագրավորման,

ը. հաշվողական տեխնիկայի,

թ. տեղեկատվական տեխնոլոգիաների,

ժ. ավարտական ամփոփիչ ատեստավորման մախապատրաստման,

ի. մեթոդական:

2) Ուսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝

ա. համակարգչային,

բ. ուսուցման տեխնիկական միջոցների,

գ. ցանցային տեխնոլոգիաների:

3) Սպորտային համալիր:

ա. մարզադահլիճ,

բ. մարզահրապարակ:

Կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոցներ:

17. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերանցանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները:

2) Ուսումնառության ընթացքում ուսանողի բեռնվածությունը պարտադիր լսարանային պարապմունքներով չպետք է գերազանցի շաբաթական 36 ժամը, ինչը նաև ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալն է, ընդ որում՝ նշված ծավալը չի ներառում մախասիրական առարկաների պարապմունքները, խորհրդատվությունները և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքները:

3) Ուսումնական խմբի համար սահմանվում են խորհրդատվության ժամեր յուրաքանչյուր ուսումնական տարում մինչև 100 ժամ:

4) Ուսումնական տարվա սկիզբը և ավարտը բոլոր կուրսերում որոշվում է ուսումնական պլաններով:

5) Նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (ոչ ավել, քան շաբաթական 4 ժամ՝ առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները յուրաքանչյուր ուսումնական տարում որոշվում է հաշվի առնելով ուսանողների ընտրությունը:

6) Հեռակա ձևով ուսուցման դեպքում ուսումնական տարվա ընթացքում դասախոսների հետ ուսանողների պարապմունքների ծավալը պետք է կազմի ոչ պակաս, քան 160 ժամ:

18. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի որոշակի մասի ուսուցումն իրականացվում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և/կամ առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաների ձևով: Պրակտիկաների ընթացքում ուսանողները կատարելագործում են իրենց գործնական հմտությունները:

2) Պրակտիկայի տևողությունը սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով:

3) Պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում են ուսումնական հաստատությունները:

4) Պրակտիկաների անցկացումը վարում են արտադրական ուսուցման վարպետները, դասախոսները:

5) Ուսումնական պրակտիկաներն անց են կացվում պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում ու տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական, ուսումնա-արտադրական արհեստանոցներում, ուսումնական տնտեսություններում, ուսումնափորձնական տեղամասերում, ուսումնական հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև արտադրական կազմակերպություններում, հաստատություններում :

6) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը համապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում:

19. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու ընթացքում ուսանողների միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով ուսուցման ընթացքը վերահսկելու և արդյունքների ձեռքբերումը գնահատելու նպատակով անց է կացվում ուսանողների միջանկյալ ատեստավորում, իսկ որակավորում չնորհելու համար՝ շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորում:

2) Միջանկյալ ատեստավորում կարող է անցկացվել ինչպես ուսումնական կիսամյակի ընթացքում, այնպես էլ վերջում:

3) Ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ներառվող նյութի ծավալի և ժամկետների մասին:

4) Միջանկյալ ատեստավորման համար ընտրված ուսումնական նյութը չի կարող ավելին լինել երկու անընդմեջ կիսամյակների նյութից:

5) Շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորումը երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) քննության կամ ավարտական (դիպլոմային) աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով:

6) Պետական ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա համոզվել սույն չափորոշչով «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտությամբ մասնագետի համար սահմանված պահանջներին շրջանավարտի համապատասխանության մեջ:

ԳԼՈՒԽ 6.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0302 «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ՆՐԱ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

20. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացվում է համաձայն աղյուսակ 3-ում բերված օրինակելի ուսումնական պլանի.

21. Միջին մասնագիտական կրթության 0302 «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունը օրինակելի ուսումնական պլանը կիրառելիս՝

- 1) սույն չափորոշչով սահմանված օրինակելի ուսումնական պլանի հիման վրա կազմում և հաստատում է աշխատանքային ուսումնական պլանը,
- 2) աշխատանքային ուսումնական պլանը կազմելիս կարող է մինչև 5% չափով փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը,
- 3) կարող է փոփոխել առանձին առարկաների և մոդուլների ծրագրային նյութի բովանդակությունը 15%-ի սահմաններում՝ չփոփոխելով արդյունքները և կատարման չափանիշները,
- 4) առարկայի և /կամ/ մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշում է տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,
- 5) պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշում է ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,
- 6) մասնագիտական առարկաների և մոդուլների ուսումնական ծրագրերը կազմելիս հաշվի է առնում գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,
- 7) ընտրում է շրջանավարտների՝ սույն չափորոշչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերից մեկը:

Միջին մասնագիտական կրթության «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական
կրթական ծրագրի առանցքային հմտությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ « ՀԱՂՈՐԴԱԳՈՒԹՅՈՒՆ »	
Մոդուլի դասիչը	ԱՀՀ 04 - 09 - 001
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը նախատեսված է այն անձանց համար, ովքեր կարիք ունեն գարգացնելու և ամրապնդելու հաղորդակցության իրենց ունակությունները: Մոդուլը կարելի է յուրացնել ոչ միայն մասնագիտական ուսումնառությանը զուգընթաց, այլև առանձին, քանի որ այն պարունակում է ընդհանուր կրթության և անձի զարգացման տարրեր: Ավարտելով այս մոդուլը ուսանողը ձեռք կբերի հաղորդակցության համար էական նշանակություն ունեցող ունակություններ, ինքնավստահություն, որպեսզի կարողանա արդյունավետ և ակտիվ կերպով դրսևորվել աշխատանքային ու մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ինչպես նաև՝ անձնական կյանքում:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Սահմանել ուսումնառության անձնական նպատակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության անձնական նպատակները բ. ճիշտ է պլանավորում և կիրառում ուսումնառության անձնական նպատակների ձեռքբերմանն ուղղված ուսումնառության գործընթացները գ. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության տարբեր եղանակները
Ուսումնառության արդյունք 2	Բանավոր և գրավոր տեղեկատվական հաղորդում կատարել պարզ թեմաների և տեքստերի մասին:
Կատարման չափանիշներ	ա. օգտագործում է բանավոր և գրավոր խոսքի համապատասխան կառուցվածքը բ. կատարված հաղորդումը պարունակում է պարզ տեղեկատվություն, կարծիքներ կամ գաղափարներ գ. տեղեկատվության առանձնացում/ խմբավորումը նպատակային է կատարում դ. հաղորդումը իրականացնում է՝ հաշվի առնելով իրավիճակը և լսարանը:
Ուսումնառության արդյունք 3.	Նախաձեռնել, պահպանել, եզրափակել երկխոսություններ և քննարկումներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կիրառում «ակտիվ ունկնդրման» ժամանակ օգտագործվող հմտությունները՝ պարզաբանումներ ստանալու ձգտումը, գրառումներ կատարելը, ամփոփելը բ. ազատ ձևով ձևակերպում, արտահայտում, պաշտպանում է իր գաղափարները, տեսակետներն ու կարծիքները գ. ցուցաբերում է համոզելու հստակություն դ. կատարում է ճիշտ ամփոփում (եզրափակում)
Ուսումնառության արդյունք 4.	Մեկնաբանել սխեմաներ, աղյուսակներ, դիագրամաներ, քարտեզներ և նկարներ
Կատարման չափանիշներ	ա/ ճիշտ է նախանշում սխեմաների աղյուսակների, դիագրամների, քարտեզների և նկարների նշանակությունը և նրանց միջև եղած տարբերությունները. բ/ մեկնաբանման համար օգտագործում է խոսքի համապատասխան կառուցվածք
Ուսումնառության արդյունք 5.	Կատարել փաստաթղթավորում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում տարբեր փաստաթղթերը ըստ նրանց նշանակության. դիմում, ինքնակենսագրություն (տրված տարբեր տեսակի ֆորմատներով), պաշտոնական և ոչ պաշտոնական մամուլներ, արձանագրություն, երաշխավորագիր և այլն բ. ճիշտ է նախանշում տարբեր փաստաթղթերի օգտագործման տեղը և դերը

	գ. ճիշտ է կատարում տարբեր տեսակի տեղեկատվությունների փաստաթղթավորումը
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱՍՕՕ4-09-002
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել կազմակերպություններում աշխատանքային անվտանգության կանոնների պահպանման, աշխատանքի պաշտպանության միջոցառումների իրականացման և առաջին օգնության կազմակերպման կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Իմանալ աշխատանքի պաշտպանության իրավական և կազմակերպչական դրույթները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության վերաբերյալ իրավական ակտերը բ. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպություններում աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման ներքին նորմատիվային փաստաթղթերը գ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության նորմերի և կանոնների խախտման հետ կապված պատասխանատվությունը. դ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության նորմերի և կանոնների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության ձևերը և մեխանիզմները ե. ճիշտ է ներկայացնում արտադրությունում դժբախտ դեպքերի և պատահարների հետաքննության, փաստաթղթավորման և հաշվառման կարգը զ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրության տարբեր մակարդակների ղեկավարների պատասխանատվությունը աշխատանքի պաշտպանության նորմերի պահպանման վերաբերյալ
Ուսումնառության արդյունք 2.	Իմանալ անվտանգության տեխնիկայի նորմերը և կանոնները կազմակերպություններում:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տեխնոլոգիական սարքավորումների, մեխանիզմների շահագործման անվտանգության տեխնիկայի հիմնական պահանջները բ. ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները և պաշտպանությունը գ. ճիշտ է ներկայացնում հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները դ. ճիշտ է ներկայացնում ճնշման տակ աշխատող սարքավորումների և մեխանիզմների անվտանգ շահագործման կանոնները
Ուսումնառության արդյունք 3.	Իմանալ արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի պահանջները.
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի հասկացությունները բ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական միկրոկլիմայի նկատմամբ նորմատիվային պահանջները գ. ճիշտ է թվարկում արտադրական աղմուկից և ցնցումներից պաշտպանվելու միջոցները դ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական լուսավորվածությանը ներկայացվող պահանջները և նորմերը
Ուսումնառության արդյունք 4.	Ցուցաբերել առաջին օգնություն
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ցուցադրում արհեստական շնչառության իրականացումը բ. ճիշտ է ցուցադրում սրտի աշխատանքի վերականգնման իրականացումը գ. ճիշտ է ցուցադրում արյան հոսքի դադարեցման իրականացումը և ճիշտ է դնում վիրակապ դ. ճիշտ է վիրակապում կոտրվածքները ե. ճիշտ է ցուցադրում այրվածքների դեպքում առաջին օգնության ցուցաբերումը զ. ճիշտ է ցուցադրում էլեկտրահարման դեպքում առաջին օգնության իրականացումը
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ	

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԸԱՀ-04-09 -003
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ աշխատանքային գործունեության ընթացքում հաջողության հասնելու նախապայմանների մասին, ինչպես նաև ձևավորել ցանկացած բնագավառում անհրաժեշտ աշխատանքային կուլտուրա և էթիկա դրսևորելու, ղեկավարի և գործընկերների հետ արդյունավետ հարաբերվելու, առաջացած աշխատանքային խնդիրներն ընկալելու և համապատասխան լուծումներ տալու կարողություններ
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1. Կատարման չափանիշներ	Տիրապետել աշխատանքի տեղավորվելու կարողությունների ա. ճիշտ է շարադրում գործող աշխատանքային օրենսգրքի անհրաժեշտ դրույթները. բ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի որոնման ժամանակակից միջոցները և տեխնոլոգիաները, աշխատանքի ընդունվելու և աշխատանքից ազատվելու համար անհրաժեշտ բոլոր գործընթացները. գ. ճիշտ է կազմում գրավոր ինքնակենսագրություն (CV). դ. ճիշտ և մանրամասն բանավոր ներկայացնում է իր կենսագրությունը
Ուսումնառության արդյունք 2. Կատարման չափանիշներ	Դրսևորել անհրաժեշտ վերաբերմունք աշխատանքի և աշխատավայրի նկատմամբ ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի և շրջապատի նկատմամբ դրական տրամադրվելու կարողությունները. բ. ճիշտ է ներկայացնում գործերընկերների նկատմամբ հարգալից վերաբերմունքի և արդյունավետորեն հարաբերվելու օրինակներ գ. առաջադրված իրավիճակում ցուցաբերում է պատասխանատվության դրսևորումներ դ. ցուցաբերում է գործընկերոջը և ղեկավարին ուշադիր լսելու և հասկանալու դրսևորումներ
Ուսումնառության արդյունք 3. Կատարման չափանիշներ	Տիրապետել աշխատանքի կուլտուրային և էթիկային, արդյունավետ աշխատել թիմում ա. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպության նպատակները, արժեքները և կիրառվող ընդհանուր աշխատանքային մեթոդները, աշխատանքային և միջանձնային հարաբերությունները. բ. ճիշտ է ներկայացնում թիմային աշխատանքի հիմնական սկզբունքները գ. ճիշտ է ներկայացնում թիմային խնդիրների լուծման մեթոդները դ. թիմային աշխատանքի առաջադրված իրավիճակում դրսևորում է անհրաժեշտ վարքագիծ՝ ցուցաբերելով փոխօգնություն, համբերատարություն, նվիրվածություն աշխատանքին և ընկերներին ե. ճիշտ վերաբերմունք է դրսևորում և հարգալից է կոնֆլիկտային գործընկերների նկատմամբ զ. առաջարկում է խնդրի ճիշտ լուծումներ առաջադրված պրոբլեմային իրավիճակում
Ուսումնառության արդյունք 4. Կատարման չափանիշներ	Իմանալ աշխատանքում հաջողության հասնելու նախապայմանները և պատշաճ հարաբերվի ղեկավարի հետ ա. ճիշտ է բացատրում աշխատանքային կարգապահության և ճշտապահության կարևորությունը բ. ճիշտ է ներկայացնում ղեկավարի հետ հարաբերվելու ձևերը, իր և ղեկավարի իրավունքներն ու պարտականությունները գ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի արդյունավետության ու որակի ապահովման ընդհանուր սկզբունքները:
Ուսումնառության արդյունք 5. Կատարման չափանիշներ	Դրսևորել քննադատական մտածողություն ա. ճիշտ է գնահատում տեղեկատվության հուսալիության և զգացմունքայնության աստիճանը

	բ. ստացած տեղեկատվությունը ճիշտ և արդյունավետորեն համադրում է առկա գիտելիքների հետ գ. իրականացնում է կառուցողական քննադատություն և ճիշտ է բացատրում կառուցողական քննադատության կարևորությունը
Ուսումնառության արդյունք 6	Կառավարել սթրենը և ժամանակը, լուծել պրոբլեմներ և կոնֆլիկտներ:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում սթրենի կանխարգելման և անխուսափելի սթրենսին դիմակայելու մեթոդները բ. ճիշտ է կազմում իր աշխատանքային պլանը (պայմանական աշխատանքային պլան) գ. ճիշտ է ներկայացնում ժամանակի արդյունավետ օգտագործման միջոցները դ. բացահայտում է և ճիշտ է սահմանում պրոբլեմը տրված իրավիճակում ե. ճիշտ է վերլուծում պրոբլեմը, տալիս է լուծման ճիշտ տարբերակ և գնահատում արդյունքը զ. բացահայտում է ցանկացած կոնֆլիկտի պատճառները է. ճիշտ է ներկայացնում կոնֆլիկտի կանխարգելման եղանակները, կարողանում է դրանց տալ արագ ու արդյունավետ լուծումներ
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՄԱԿԱՐԳԶԱՅԻՆ ՕՂԵՐԱՏՈՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	SS 04 - 09 - 004
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը նախատեսում է տալ տարրական գիտելիքներ MICROSOFT WORD տեքստային խմբագրի մասին, ուսանողի մոտ զարգացնել տեքստային փաստաթղթերի պատրաստման, խմբագրման, դրանց ֆորմատավորման ու ձևավորման, ինչպես նաև փաստաթղթերի պահպանման, տպագրման և ինտերնետ ցանցում աշխատելու տարրական հմտություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջներ	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	WORD ԾՐԱԳԻՐ (հիմնական տեղեկություններ)
Կատարման չափանիշներ	ա. իմանալ Microsoft Word ծրագրի պատուհանի կառուցվածքը բ. բացել նոր փաստաթուղթ գ. ստեղծաշարի օգնությամբ մուտքագրել տեքստ (առանց ֆորմատավորման), մեծատառ նշաններ (SHIFT կոճակի օգնությամբ), սիմվոլներ (SHIFT կոճակի օգնությամբ), թվանշաններ դ. տեղաշարժել Տեքստային ցուցիչը տեքստի մեջ ե. կատարել տարրական ուղղումներ տեքստում զ. փակել փաստաթուղթը է. բացել առկա փաստաթուղթը ը. իմանալ Zoom գործիքի հնարավորությունները
Ուսումնառության արդյունք 2	Տեքստերի տարրական ֆորմատավորում
Կատարման չափանիշներ	ա. պատրաստել Word ծրագիրը հայերեն և օտար լեզվով տեքստ մուտքագրելու համար բ. նշել բառերը և տեքստային հատվածները գ. կատարել մուտքագրված տեքստի պարզագույն <i>ֆորմատավորում</i> դ.. կատարել տողերի հավասարեցում ե. փոխել միջտողային տարածությունները զ. փոխել տեքստի գույնը Font Color գործիքով է. փոխել տեքստի գույնային ֆոնը Highlight գործիքով ը. փոխել պարբերության խորությունները լուսանցքներից թ. չեղյալ հայտարարել (հրաժարվել) ֆորմատավորման կատարված գործողությունները ժ. վերականգնել ֆորմատավորման չեղյալ հայտարարված գործողությունները ի. կրկնել ֆորմատավորման վերջին գործողությունը լ. մենյուի File\Page Setup հրամանի օգնությամբ խ. փոխել լուսանցքների խորությունները Top, Bottom, Left, Right թվային դաշտերի օգնությամբ ծ. ընտրել էջի ուղղաձիգ (Portrait) կամ հորիզոնական (Landscape)

	<p>դիրքերը կ. ընտրել թղթի չափերը Paper Size ցուցակի օգնությամբ հ. պատճենել տեքստը ծ. տեղափոխել տեքստը ղ. տողադարձել տեքստը ճ. համարակալել էջերը մենյուի Insert\Page Numbers... հրամանով</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Փաստաթղթի պահպանում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. իմանալ փաստաթղթերի պահպանման իմաստը բ. պահպանել նոր ստեղծված փաստաթուղթը գ. պահպանել փաստաթղթում կատարված ընթացիկ ֆորմատավորումները և փոփոխությունները</p>
Ուսումնառության արդյունք 4.	Աղյուսակների պատրաստում և խմբագրում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. պատրաստել աղյուսակ բ. աղյուսակի մեջ մուտքագրել տեքստ, գ. կատարել ուղղումներ ու լրացումներ աղյուսակի մեջ դ. ավելացնել նոր տողեր և նոր սյուներ աղյուսակի մեջ ե. ջնջել աղյուսակի տողերը և սյուները զ. փոխել սյունակի լայնությունը Մկնիկի օգնությամբ է. փոխել տողի բարձրությունը Մկնիկի օգնությամբ թ. փոխել աղյուսակի գծերի գույնը ժ. գունավորել աղյուսակի տողը և սյունը</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	Գրաֆիկական խմբագրում և նկարագրողում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. գծագրել գրաֆիկական օբյեկտներ բ. գծագրել գրաֆիկական օբյեկտներ՝ օգտագործելով Autoshapes պատուհանի պատրաստի ձևերը գ. գծագրել կանոնավոր պատկերներ դ. ֆորմատավորել գրաֆիկական օբյեկտները՝ ե. տեղափոխել դրանք փաստաթղթի տարբեր տարածքներ զ. պատճենել է. պատել ը. շրջել թ. փոխել չափերը ժ. խմբավորել գրաֆիկական օբյեկտները ի. հավասարեցնել գրաֆիկական օբյեկտները իրար նկատմամբ լ. գծագրել տեքստային բլոկներ խ. գունավորել գրաֆիկական օբյեկտները ծ. երանգավորել գրաֆիկական օբյեկտները կ. ստվերավորել գրաֆիկական օբյեկտները</p>
Ուսումնառության արդյունք 6	Փաստաթղթի տպագրում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. Նախադիտման ռեժիմում թերթել փաստաթուղթը բ. իմանալ Print պատուհանի ֆունկցիաները գ. տպագրել փաստաթուղթը</p>
Ուսումնառության արդյունք 7	Ինտերնետում աշխատելու իմացություն
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. իմանալ Ինտերնետ հասկացության նշանակությունը բ. ճանաչել Internet Explorer ծրագիրը, իմանալ դրա նշանակությունը գ. իմանալ Ինտերնետային Հասցե հասկացությունը դ. իմանալ History հրամանի նշանակությունը ե. իմանալ Favorites հրամանի նշանակությունը զ. իմանալ Stop հրամանի նշանակությունը է. իմանալ Refresh հրամանի նշանակությունը թ. իմանալ Back և Forward կոճակների նշանակությունը ժ. պատճենել տեքստային ինֆորմացիան ինտերնետային էջից ի. պատճենել գրաֆիկական ինֆորմացիան ինտերնետային էջից լ. իմանալ ինֆորմացիայի որոնման ինտերնետային ծառայությունները խ. ըստ չափանիշների որոնել ինֆորմացիա ծ. ճիշտ օգտվելով ինֆորմացիայի որոնման ինտերնետային ծառայություններից, կ. իմանալ էլեկտրոնային փոստի նշանակություն հ. ուղարկել և ստանալ էլեկտրոնային նամակներ</p>

Միջին մասնագիտական կրթության «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ 04 09 01
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողներին գիտելիքներ տալ հայ մանկական գրականության մասին, բացահայտել մանկական գրականության առանձնահատկությունները և զարգացման օրինաչափությունները
Մոդուլի տևողությունը	74 ժամ
Մուտքային պահանջները	չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարած աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումը
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանա ներկայացնել մանկական գրականության նշանակությունը բառապաշարի հարստացման և կրտսեր սերնդի դաստիարակության գործում
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է պատմել մանկական որևէ ստեղծագործություն՝ օգտագործելով տեսական նյութի ընթացքում յուրացրած նոր բառերն ու դարձվածքները: բ. կարողանում է ներկայացնել մանկական գրականության նշանակությունը երեխաների մտավոր, բարոյական և գեղագիտական դաստիարակության գործում: գ. կարողանում է ներկայացնել մեսրոպյան առաջին դպրոցների և դպրոցական գործի ընդարձակման կարևորությունը: դ. կարողանում է ներկայացնել Շնորհալու հանելուկները և «Խրատ ուսումնական մանկանցը» ստեղծագործությունը ե. կարողանում է ներկայացնել Մ.Գոշի առակները և Վ. Այգեկցու առակները
Ուսումնառության արդյունք 2.	Կարողանա ներկայացնել հայ գրականության վերածնության շրջանը, մեսրոպյան առաջին դպրոցների ստեղծումն ու դպրոցական գործը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ներկայացնել մեսրոպյան առաջին դպրոցների և դպրոցական գործի ընդարձակման կարևորությունը: բ. կարողանում է ներկայացնել դպրոցական գործի ծավալումը Բագրատունյաց թագավորության շրջանում / 10-11 դարերում/ գ. կարողանում է ներկայացնել 12-13 դդ. հայ գրողների ստեղծագործությունները՝ իբրև մանկական ընթերցանության նյութ
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանա ներկայացնել հայ մանկագիրներին և նրանց ստեղծագործությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ներկայացնել հայ մանկագիրներին, նրանց կյանքն ու ստեղծագործությունների ընդհանուր բնութագիրը բ. կարողանում է արտահայտիչ ընթերցել ցանկացած մանկական ստեղծագործություն, գ. վերլուծում է առաջադրված մանկական ստեղծագործությունները, նշում դաստիարակչական, գեղագիտական արժեքը
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանա ռուս և արտասահմանյան մանկական գրող-դասականներին
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ներկայացնել ռուս և արտասահմանյան մանկական գրականության դասական ներկայացուցիչներին բ. ներկայացնում է ռուս և արտասահմանյան հայտնի մանկագիրների կյանքը, ստեղծագործության ընդհանուր բնութագիրը և կարևորությունը հայ մանկական գրականության զարգացման գործում: գ. վերլուծում է նշանավոր մանկագիրների ստեղծագործությունները, նշում է գեղարվեստական և դաստիարակչական արժանիքները
Ուսումնառության արդյունք 5	Կարողանա ներկայացնել թարգմանական գրականության ազդեցությունը հայ մանկական գրականության վրա
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ներկայացնել նշանավոր մանկագիրների թարգմանությունները, բ. կարողանում է նշել առաջադրված թարգմանությունների լեզվական և ժանրային առանձնահատկությունները գ. կարողանում է ներկայացնել ռուս և արտասահմանյան մանկագիրների թարգմանությունների արդյունքում հայ մանկագրության մեջ նոր հերոսների, արտահայտչամիջոցների փոփոխությունն ու հարստացումը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆՏԻԿ և ՎԵՐԱԾՆՆԴԻ ՇՐՋԱՆԻ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԵՐԸ»	

Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ 04 09 02
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողներին ծանոթացնել անտիկ գրականության հետ, գիտելիքներ տալ վերածննդի դարաշրջանի գրականության մասին
Մոդուլի տևողությունը	74 ժամ
Մուտքային պահանջները	Զկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարած աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանա ներկայացնել անտիկ գրականության պատմական և գեղարվեստական նշանակությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ներկայացնում է անտիկ գրականության ակունքները: բ.կարողանում է ներկայացնել անտիկ գրականության գեղարվեստական նշանակությունը
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանա ներկայացնել հելլենական շրջանի քնարերգությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. բնութագրում է հելլենական շրջանի քնարերգությունը բ. արտասանում է որոշ հատվածներ այդ ստեղծագործություններից
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանա ներկայացնել Հռոմեոսի պոեմների բովանդակությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ներկայացնել «Իլիական» և «Ոդիսական» պոեմների բովանդակությունը և գեղարվեստական արժանիքները : բ. կարողանում է ներկայացնել վերոհիշյալ ստեղծագործությունների բովանդակային հիմքերը, ժողովրդայնությունն ու ազգային նշանակությունը: գ. կարողանում է վերլուծել պոեմները: դ. պարզաբանում է առաջադրված հատվածները ե. կարողանում է օգտվել դիցաբանական բառարանից:
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանա ներկայացնել անտիկ շրջանի առակագրությունը և դրամատուրգիան
Կատարման չափանիշներ	ա. ներկայացնում է առակագիրներին և նրանց լեզվամտածողության նշանակությունը աշակերտների տրամաբանական մտածողության զարգացման վրա: բ. բնութագրում է անտիկ շրջանի դրամատուրգիայի առանձնահատկությունները
Ուսումնառության արդյունք 5	Կարողանա բնութագրել Վերածննդի շրջանի գրականությունը
Կատարման չափանիշներ	ա.ներկայացնում և վերլուծում է Վերածննդի շրջանի իտալացի նշանավոր գրողների ստեղծագործությունները բ.ներկայացնում և վերլուծում է Վերածննդի շրջանի անգլիացի և ֆրանսիացի նշանավոր գրողների ստեղծագործությունները: գ.ներկայացնում և վերլուծում է Վերածննդի շրջանի գերմանացի նշանավոր գրողների ստեղծագործությունները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ 04 09 03
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողներին գիտելիքներ տալ արտասահմանյան գրականության մասին, բացահայտել արտասահմանյան գրականության զարգացման օրինաչափությունները, առանձնահատկությունները
Մոդուլի տևողությունը	74 ժամ
Մուտքային պահանջներ	հանրակրթական գիտելիքներ
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարած աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումը
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանա բնութագրել 8-րդ դարի արտասահմանյան գրականությունը
Կատարման չափանիշներ	ա.ներկայացնում է ականավոր ստեղծագործողներին, թվարկում նրանց առավել հայտնի ստեղծագործությունները բ. առաջարկվող ստեղծագործության մեջ կարողանում է բնութագրել գրական հերոսներին, թվարկում գեղարվեստական արժանիքները
Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել դասական գրողների ստեղծագործությունները
Կատարման չափանիշներ	ա.կարողանում է ներկայացնել դասական գրողների ստեղծագործությունները բ.ճիշտ է բացահայտում առաջադրված ստեղծագործությունների գեղարվեստական արժանիքները գ.կարողանում է բնութագրել առաջադրված կերպարները
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանա ներկայացնել 19-րդ դարում ռոմանտիզմի արտահայտությունը արտասահմանյան գրականության մեջ

Կատարման չափանիշներ	ա. ներկայացնում է ռոմանտիզմի հետևորդ ստեղծագործողներին բ. կարողանում է բացահայտել նրանց ստեղծագործությունների կարևորագույն գծերը/կյանքը իդեալին համապատասխան փոխելու ձգտումը/
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանա բնութագրել ռոմանտիզմից անցումը ռեալիզմին
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ճիշտ ներկայացնել ռեալիզմի մուտքը արտասահմանյան գրականության մեջ բ. բնութագրում է ռեալիստ ստեղծագործողների երկերը
Ուսումնառության արդյունք 5.	Կարողանա ներկայացնել 20-րդ դարի դասական գործիչներին և նրանց ստեղծագործությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. բնութագրում է 20-րդ դարի արտասահմանյան գրականությունը բ. նշում է պատմական ժամանակաշրջանի կարևոր իրադարձությունների ազդեցությունը գրականության վրա գ. վերլուծում է առաջադրված երկերը
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՈՌԻՍ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՅԼԴ 04 09 04
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողներին գիտելիքներ տալ ռուս գրականության զարգացման օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների մասին
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջներ	հանրակրթությունից ստացած գիտելիքները ռուս գրականության մասին
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարած աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովում
Ուսումնառության արդյունք 1.	Ընկալի ռուս ժողովրդական բանահյուսությունը որպես ազգային-հոգևոր մշակույթի մաս
Կատարման չափանիշներ	ա. ներկայացնում է ռուս ժողովրդական բանահյուսության տեսակները բ. կարողանում է բնութագրել հերոսներին, վերլուծել ստեղծագործությունները
Ուսումնառության արդյունք 2.	Իմանա ռուս գրականության զարգացման փուլերը՝ հին ռուսական գրականություն և 8-րդ դարի գրականություն
Կատարման չափանիշներ	ա. իմանա ռուս գրականության զարգացման փուլերը՝ հին ռուսական գրականություն և 8-րդ դարի գրականություն բ. կարողանա բնութագրել յուրաքանչյուր փուլը՝ նշելով ականավոր գրողներին և նրանց ստեղծագործությունները
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանա ներկայացնել 19-րդ դարի ռուս գրականությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացահայտում ռուս գրականությունը 19-20-րդ դարերի սահմանագծում բ. ներկայացնում է 19-20-րդ դարերի ռուս դասականների ստեղծագործությունները գ. վերլուծում է առաջադրված ստեղծագործությունները, բնութագրում կերպարները դ. նշում է առաջադրված ստեղծագործությունների գեղարվեստական արժանիքները
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանա 20-րդ դարի ռուս գրականության դասականների կյանքն ու ստեղծագործական գործունեությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում 20-րդ դարի ռուս գրականության ընդհանուր բնութագիրը բ. ներկայացնում է պատերազմական և հետպատերազմյան շրջանի ռուս գրականությունը գ. վերարտադրում է ռուս մեծագույն գրողների ստեղծագործությունները
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանա ժամանակակից ռուս գրականության նոր ուղղությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ներկայացնում է 21-րդ դարի ռուս գրականության զարգացման ուղիները բ. վերլուծում է առաջադրված ստեղծագործությունները
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՐԴԻ ԱՆՍՏՈՄԻԱ, ՖԻԶԻՈԼՈԳԻԱ՝ ԱՌՈՂՋԱՊԱՅՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐՈՎ»	
Մոդուլի դասիչը	ՅԼԴ 04 09 05
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է կրտսեր դպրոցական երեխաների անատոմիաֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները և հիգիենայի տարրական կանոնները ուսուցանելու միջոցով ուսանողների մոտ ձևավորել գիտելիքներ երեխաների օրգանիզմի աճի և զարգացման ընդհանուր օրինաչափությունների մասին՝ երեխաների առողջության պահպանման,

	հնարավոր հիվանդությունները և առողջության խանգարումները ժամանակին նկատելու և համապատասխան գործողություններ իրականացնելու համար:
Մուտքային պահանջներ	Այս մոդուլի յուրացման համար ուսանողը նախապես պետք է ուսումնասիրած լինի «Անվտանգություն և առաջին օգնություն» մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Իմանալ երեխայի օրգանիզմի աճի և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները և նրանց վրա ազդող գործոնները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում երեխայի օրգանիզմի աճի առանձնահատկությունները և նրա վրա ազդող գործոնները բ. ճիշտ է ներկայացնում երեխայի օրգանիզմի զարգացման առանձնահատկությունները և նրա վրա ազդող գործոնները գ. օգտվում է երեխաների ֆիզիկական զարգացման ցուցանիշների տեղեկատվական տիպօրինակներից և դրա հիման վրա ճիշտ հետևություններ է կատարում երեխաների օրգանիզմի աճի և զարգացման մասին
Ուսումնառության արդյունք 2.	Իմանալ երեխայի օրգան-համակարգերի անատոմիական կառուցվածքային առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցույց տալիս կմախքի, մկանների տեղն ու կառուցվածքը և գիտի հենաշարժիչ համակարգի կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները բ. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցույց տալիս սիրտ-անոթային համակարգի տեղն ու կառուցվածքը և գիտի սիրտ-անոթային համակարգի կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները գ. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցույց տալիս շնչառական համակարգի տեղն ու կառուցվածքը և գիտի շնչառական համակարգի կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները դ. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցույց տալիս մարսողական համակարգի տեղն ու կառուցվածքը և գիտի մարսողական համակարգի կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները ե. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցույց տալիս միզազատական համակարգի տեղն ու կառուցվածքը և գիտի միզազատական համակարգի կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները զ. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցույց տալիս ներզատիչ գեղձերի տեղը և գիտի նրանց կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները է. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցույց տալիս աղջիկների և տղաների սեռական օրգանների տեղն ու կառուցվածքը և սեռական համակարգի կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները ը. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցույց տալիս նյարդային համակարգի տեղն ու կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները թ. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցույց տալիս վերլուծիչների տեղն ու կառուցվածքը ժ. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցույց տալիս մաշկի կառուցվածքը և մաշկի կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ երեխայի օրգան-համակարգերի ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կմախքի և մկանների ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները բ. ճիշտ է ներկայացնում սիրտ-անոթային համակարգի ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները գ. ճիշտ է ներկայացնում շնչառական համակարգի ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները դ. ճիշտ է ներկայացնում մարսողական համակարգի ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները ե. ճիշտ է ներկայացնում միզազատական համակարգի ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները զ. ճիշտ է ներկայացնում ներզատիչ գեղձերի ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները է. ճիշտ է ներկայացնում աղջիկների և տղաների սեռական օրգանների սեռական

	<p>համակարգի ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները</p> <p>ը. ճիշտ է ներկայացնում նյարդային համակարգի ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները</p> <p>թ. ճիշտ է ներկայացնում վերլուծիչների ֆիզիոլոգիան</p> <p>ժ. ճիշտ է ներկայացնում մաշկի ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները</p> <p>ի. ճիշտ է բացատրում նյութերի և էներգիայի փոխանակության տարիքային առանձնահատկությունները</p> <p>լ. ճիշտ է բացատրում բարձրագույն նյարդային գործունեության մեխանիզմը երեխաների մոտ:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4.	Իմանալ մանկական տարածված հիվանդությունները և դրանց հիմնական ախտանիշները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. գիտի մանկական տարածված հիվանդությունների անվանումները և ճիշտ է ներկայացնում այդ հիվանդությունների հիմնական ախտանիշները</p> <p>բ. գիտի հիվանդությունների առաջացման, տարածման և կանխման ընդհանուր մեխանիզմը</p>
Ուսումնառության արդյունք 5.	Իմանալ երեխայի առողջության պահպանման հիմնական կանոնները և կարողանալ կիրառել դրանք
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում հիգիենայի՝ որպես առողջության պահպանման և ամրապնդման գիտության նպատակը,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում երեխայի առողջությունը ամրապնդող և թուլացնող գործոնները,</p> <p>գ. գիտի հենաշարժիչ համակարգի դեֆորմացիայի պատճառները և ճիշտ է ցույց տալիս կեցվածքի պահպանման ձևերը,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում հիգիենիկ ռեժիմի կազմակերպումը վարակիչ հիվանդությունների ժամանակ,</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում սննդամթերքի և սննդի ռեժիմի նկատմամբ հիգիենիկ պահանջները,</p> <p>զ. ճիշտ է կիրառում աշխատանքի և հանգստի հերթագայումը ուսուցման գործընթացում,</p> <p>է. ճիշտ է հաշվում երեխայի պոլսը, շնչառության հաճախականությունը,</p> <p>թ. արյան ճնշումը չափելու գործիքով ճիշտ է չափում երեխայի արյան ճնշումը,</p> <p>ժ. ճիշտ է ներկայացնում երեխայի հագուստին և կոշիկին ներկայացվող հիգիենիկ պահանջները,</p> <p>ի. ճիշտ է ներկայացնում մաշկի, մազերի և եղունգների խնամքի հիգիենայի կանոնները</p> <p>լ. ճիշտ է ներկայացնում ուսումնական հաստատությանը ներկայացվող հիգիենիկ պահանջները</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը՝	ՅԼԴ 04 09 06
Մոդուլի տևողությունը՝	36 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է էկոլոգիական գիտելիքների ուսուցանման միջոցով ուսանողին օժտել ընդհանուր էկոլոգիական գրագիտությամբ, դրա հիման վրա ձևավորել էկոլոգիական վարքագիծ, ինչը ուսանողը կօգտագործի իր հետագա մասնագիտական գործունեության մեջ:
Մուտքային պահանջներ	Այս մոդուլի յուրացման համար նախնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Իմանալ էկոլոգիական հիմնական հասկացությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում էկոլոգիան որպես բնագիտական, սոցիալական գիտություն և նրա կապը այլ գիտությունների հետ</p> <p>բ. ճիշտ է բացատրում անկենդան, կենդան և մարդածին գործոնների ազդեցությունը օրգանիզմի վրա</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում էկոլոգիական համակարգերը և նրանց բաղադրիչները</p>
Ուսումնառության արդյունք 2.	Իմանալ էկոլոգիական հիմնախնդիրների բովանդակությունը և դրանց լուծմանն ուղղված միջոցառումները

Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է թվարկում հիմնական էկոլոգիական հիմնախնդիրները բ. ճիշտ է ներկայացնում յուրաքանչյուր էկոլոգիական հիմնախնդրի էությունը գ. գիտի ՀՀ կողմից վավերացված էկոլոգիական հռչակագրերը, ՀՀ «Կարմիր գիրքը» և նրանց ընդհանուր բովանդակությունը դ. գիտի անձի էկոլոգիական իրավունքներն ու պարտականությունները
Ուսումնառության արդյունք 3.	Իմանալ էկոլոգիական դաստիարակության նպատակն ու բովանդակությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում էկոլոգիական դաստիարակության նպատակն ու բովանդակությունը բ. գիտի էկոլոգիական դաստիարակության կապը մարդկային գործունեության բոլոր ոլորտների հետ գ. ճիշտ է բացատրում էկոլոգիական դաստիարակության դերը մարդու ամենօրյա գործունեության մեջ
Ուսումնառության արդյունք 4.	Դրսևորել էկոլոգիական վարքագիծ իր ամենօրյա գործունեության մեջ:
Կատարման չափանիշներ	Կարողանում է ճիշտ կողմնորոշվել և համապատասխան լուծումներ տալ էկոլոգիական իրավիճակային խնդիրներին
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ «ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ 04 09 07
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ հոգեկանի զարգացման ընդհանուր օրինաչափությունների, գործընթացների, որակների և վիճակների մասին, ինչպես նաև ձևավորել դպրոցական տարիքի երեխաների հոգեկան ձևավորման և զարգացման գործընթացը ճիշտ ուղղորդելու կարողություններ
Մոդուլի տևողությունը՝	108 ժամ
Մուտքային պահանջները՝	Չկան
Գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Իմանալ հոգեբանության դերն ու նշանակությունը, նրա ուսումնասիրման մեթոդները, սկզբունքները, ֆունկցիաները և բնագավառները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում հոգեբանությունը որպես գիտություն, նրա զարգացման հիմնական փուլերը, բ. ճիշտ է բացատրում հոգեբանության ուսումնասիրության մեթոդները անձի հոգեկան կառուցվածքի ուսումնասիրության ժամանակ, գ. ճիշտ է ներկայացնում հոգեբանության սկզբունքները, ֆունկցիաները և հոգեկանի ռեֆլեկտոր բնույթը, դ. ճիշտ է բացատրում հոգեբանության բնագավառները և միջառակայական կապերը:
Ուսումնառության արդյունք 2.	Իմանալ անձը և ճանաչել նրա գործունեության ձևերը:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում անձ, անհատ, անհատականություն և մարդ հասկացությունները և ճանաչում է անձին որպես օբյեկտ և սուբյեկտ, բ. ճիշտ է ներկայացնում անձի գործունեությունը և նրա գործունեության տեսակները տարբեր տարիքային փուլերում գ. ճիշտ է ներկայացնում տարիքին բնորոշ գործունեության առաջատար ձևը (խաղ, աշխատանք, ուսումնառություն), դ. ճիշտ է ներկայացնում անձի վարքը, նրա ինքնակառավարման հնարավորությունները:
Ուսումնառության արդյունք 3.	Իմանալ անձի ճանաչողական (ինացական) գործընթացները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում անձի ուշադրությունը, նրա տեսակները, հիմնական որակները, դպրոցականի ուշադրությունը, որպես ճանաչողականացական գործընթաց: բ. ճիշտ է ներկայացնում զգայությունը, նրա առանձնահատկությունները, տեսակները դպրոցականի զգայությունները, գ. ճիշտ է ներկայացնում ընկալումները, նրա տեսակները, առանձնահատկությունները և նրանց իմացական դերը, դ. ճիշտ է ներկայացնում հիշողությունը, նրա տեսակները, հիմնական գործընթացները և դպրոցականի հիշողությունը, որպես ճանաչողականացական գործընթաց, ե. ճիշտ է ներկայացնում իմացական գործընթացներից երևակայությունը, նրա տեսակները, դպրոցականի տարիքի երեխաների երևակայական զարգացումը,

	գ.ճիշտ է ներկայացնում խոսքը որպես հաղորդակցման միջոց, նրա տեսակները և զարգացնել դպրոցական տարիքի երեխաների խոսքը, է.ճիշտ է բացատրում մտածողությունը, նրա հիմնական գործընթացները և դպրոցականի մտածողությունը:
Ուսումնառության արդյունք 4.	Իմանալ անձի գործունեության հուզականային ոլորտը
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացնում անձի հուզականային ոլորտը և նրանց արտաքին դրսևորումները, բ.ճիշտ է բացատրում հույզերը և զգացմունքները, նրանց տեսակները, գ. ճիշտ է ներկայացնում կամքը, կամային ոլորտի դրսևորումները և հիմնական ֆունկցիաները. դ.ճիշտ է ներկայացնում հոգեկան վիճակներից սթրեսը, ֆրուստրացիան, աֆեկտը, կիրքը և դրանց հնարավոր հոգեբանական խաթարումների նախադրյալները:
Ուսումնառության արդյունք 5.	Իմանալ անձի հոգեկան որակները կամ անհատական առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացնում հոգեկան որակներից խառնվածքը, դրա հոգեբանական բնութագիրը և նյարդային համակարգին համապատասխան տիպերը, բ.ճիշտ է բացատրում բնավորությունը, դրա դրսևորումները, գծերը և դպրոցականի տարիքի երեխաների բնավորությունը, գ.ճիշտ է ներկայացնում ընդունակությունները, դրանց դրսևորման պայմանները, տեսակները և դպրոցականի ընդունակությունները, դ.ճիշտ է ներկայացնում դիրքորոշումների կառուցվածքը, ֆունկցիաները և տեսակները:
Ուսումնառության արդյունք 6.	Իմանալ մանկավարժական հոգեբանության կապը տարիքային հոգեբանության հետ
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է բացատրում տարիքային և մանկավարժական հոգեբանությունը, դրա մեթոդներն ու սկզբունքները, բ. ճիշտ է բացատրում տարիքային տարբեր փուլերում գտնվող երեխաների զարգացման հոգեբանական առանձնահատկությունները, գ.ճիշտ է ներկայացնում ուսուցչի մանկավարժական ընդունակությունները, կարողությունները և հմտությունները, դ.ճիշտ է ներկայացնում ուսուցչի անձի ազդեցությունը դպրոցականների անձի ձևավորման վրա:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ « ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆԸ ԻՐԻՆԿ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ և ՆՐԱ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ 04 09 08
Մոդուլի նպատակը՝	Այս մոդուլը նախատեսված է «Հայոց լեզվի ուսուցիչ» որակավորմամբ մասնագետի պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիքներ մանկավարժության առարկայի, խնդիրների, հիմնական գործառնությունների և հասկացությունների, ինչպես նաև մանկավարժական գիտության և պրակտիկայի փոխադարձ կապի մասին:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	չկան
Գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Իմանալ մանկավարժության առարկան, խնդիրները, գործառնությունները
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժության առարկան, բ. ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժության խնդիրները, գ.ճիշտ է թվարկում և մեկնաբանում մանկավարժության գործառնությունները
Ուսումնառության արդյունք 2.	Իմանալ մանկավարժական գիտության զարգացման աղբյուրները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժական մտքի զարգացման պատմական հիմնական փուլերը բ. ճիշտ է ներկայացնում հայ մանկավարժական մտքի պատմության հիմնական փուլերը գ. ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժության՝ որպես գիտության ձևավորումը դ. ճիշտ է մեկնաբանում հանուն կրթական համակարգի բարեփոխումների տեսությունները (Զ.Դյուի, Է.Թորնդայք, Մ. Սոնտեսորի, Ա. Բինե):
Ուսումնառության արդյունք 3.	Իմանալ մանկավարժության հիմնական հասկացությունները:

Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կրթություն հասկացությունը, բ. ճիշտ է ներկայացնում դաստիարակություն, ուսուցում հասկացությունները և ներկայացնում այդ գործընթացների փոխկապակցվածությունը, գ. ճիշտ է ներկայացնում զարգացում, ձևավորում հասկացությունները և ներկայացնում տարիքային պարբերության իմացության անհրաժեշտությունը ուսուցչի համար:
Ուսումնառության արդյունք 4.	Իմանալ մանկավարժական գիտությունների համակարգի զարգացման ժամանակակից ուղղությունները և դրանց դերը ուսումնադաստիարակչական գործընթացում:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժական գիտության և պրակտիկայի փոխադարձ կապը, բ. ճիշտ է ներկայացնում և բացատրում ավանդական մանկավարժության ուղղությունը, գ. ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժության հումանիստական ուղղությունը:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԵՐԿՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՉԼԴ 04 09 09
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը նախատեսված է Հայոց լեզվի ուսուցիչ» որակավորմամբ մասնագետի պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիքներ Հայաստանի աշխարհագրական դիրքի, պատմության, մշակույթի, երկրի քաղաքական և տնտեսական կապերի կարևորության, տվյալ երկրի պատմական վայրերի և նշանավոր մարդկանց կյանքի և գործունեության մասին:
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է դպրոցում լիարժեք տիրապետի «Աշխարհագրություն» և «Պատմություն» առարկաները՝ միջնակարգ դպրոցի ծրագրերի ծավալներով:
Գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Գիտի Հայաստանի երկրի, աշխարհագրության, պատմության և մշակույթի մասին
Կատարման չափանիշներ	ա. քարտեզի վրա ճիշտ է ցույց տալիս Հայաստանը բ. ճիշտ է նկարագրում երկրի բնակլիմայական պայմանները գ. ճիշտ է մեկնաբանում երկրի պատմական դեպքերը դ. ճիշտ է ներկայացնում երկրի մշակույթը:
Ուսումնառության արդյունք 2.	Գիտի Հայաստանի պատմական, քաղաքական, տնտեսական, մշակութային և կրթական կապերի մասին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մեր երկրի մշակութային կապերը բ. ճիշտ է պատկերացնում երկրի կրթական համակարգը գ. կարողանում է ներկայացնել Հայաստանի քաղաքական և տնտեսական կապերը
Ուսումնառության արդյունք 3.	Գիտի մեր երկրի պատմական վայրերի, նշանավոր մարդկանց անուններ, կարդացած լինի նրանց հայտնի ստեղծագործություններից մի քանիսը:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է թվարկում պատմական վայրերի անունները բ. կարողանում է թվարկել նշանավոր մարդկանց անունները գ. ճիշտ է թվարկում աշխարհահռչակ գրողների անուններն ու ստեղծագործությունները դ. ճիշտ է մեկնաբանում նրանց ստեղծագործությունները ե. օբյեկտիվորեն քննադատում, գնահատում է նրանց գաղափարները:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՌԻՍՈՒՑԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ և ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ՉԼԴ 04 09 10
Մոդուլի տևողությունը	76 ժամ
Մոդուլի նպատակը՝	Այս մոդուլը նախատեսված է «Հայոց լեզվի ուսուցիչ» որակավորմամբ մասնագետի պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիքներ ուսումնական աշխատանքի հաշվառման բովանդակության, տեսակների և մեթոդների, գնահատման գործող համակարգի հիմնախնդիրների մասին, ձևավորելով ընթացիկ՝ ուսուցանող, պարտադիր գրանցման միավորային, ամփոփիչ գնահատման և կիսամյակային ու տարեկան գնահատականներ ձևավորելու կարողություններ:
Մուտքային պահանջները	Մուտքային պահանջներ չկան

Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1. Կատարման չափանիշներ	Գիտի առարկայի պետական չափորոշիչի պահանջները ա. ճիշտ է մեկնաբանում պետական չափորոշիչների պահանջները ուսումնառության արդյունքների ստուգման համար, բ. ճիշտ է բացատրում ուսումնառության արդյունքների՝ ըստ ստուգման միավորային սանդղակի, գ. ճիշտ է կիրառում առարկայական ծրագրում ներկայացված գնահատման ժամանակակից ձևերը:
Ուսումնառության արդյունք 2. Կատարման չափանիշներ	Գիտի ուսումնական աշխատանքի հաշվառման բովանդակությունը: ա. ճիշտ է բացատրում վերահսկողության տեսակները, բովանդակությունը, մեթոդները և մանկավարժական պահանջները, բ. ճիշտ է ձևակերպում, չափում, գնահատում և արժևորում հասկացությունները, գ. ճիշտ է ներկայացնում լեզվի գնահատման առանձնահատկությունները՝ ըստ խոսքային գործունեության տեսակների:
Ուսումնառության արդյունք 3. Կատարման չափանիշներ	Գիտի գնահատման սկզբունքները, տեսակները, գործառնությունները ա. ճիշտ է ներկայացնում գնահատման սկզբունքները /օբյեկտիվություն, արդարություն, հոսսալիություն, անկողմնակալություն, հավաստիություն, հիմնավորվածություն, թափանցիկություն.../, բ. ճիշտ է բացատրում հայտորոշիչ, ձևավորող, ամփոփիչ գնահատում տեսակները, գ. ճիշտ է բացատրում գնահատման գործառնությունները, դ. ճիշտ է գիտակցում գնահատման մոր համակարգի կարևորության:
Ուսումնառության արդյունք 4. Կատարման չափանիշներ	Կատարել ընթացիկ, ամփոփիչ գնահատում, ձևավորել կիսամյակային ու տարեկան գնահատականներ: ա. ճիշտ է գնահատում աշակերտներին բալային համակարգով: բ. ճիշտ է հասկանում գնահատման սկզբունքները և առանձնահատկությունները ըստ առաջադրանքների բարդության աստիճանների: գ. նպատակային և ճիշտ է կատարում ընթացիկ գնահատումը: դ. նպատակային և ճիշտ է կատարում ամփոփիչ գնահատում: ե. ճիշտ է որոշում կիսամյակային ու տարեկան գնահատականները:
Ուսումնառության արդյունք 5. Կատարման չափանիշներ	Իմանալ ՀՀ գնահատման չափորոշիչների և ծրագրերի պահանջները ա. ճիշտ է բացատրում ուսումնառության արդյունքների ստուգման միավորային սանդղակով գնահատման համակարգը, բ. ճիշտ է կիրառում առարկայական չափորոշիչները ուսումնառության արդյունքների ստուգման համար, գ. ճիշտ է կիրառում առարկայական ծրագրում ներկայացված գնահատման ժամանակակից ձևերը:
Ուսումնառության արդյունք 6. Կատարման չափանիշներ	Գիտի գնահատման արդյունքների սանդղակավորման նպատակի հայեցակարգը: ա. ճիշտ է ներկայացնում կիսամյակային և տարեկան վերջնական ամփոփիչ գնահատականների ձևավորումը բ. ճիշտ է ներկայացնում գնահատման արդյունքների սանդղակավորումը և առաջադիմության վիճակագրության պատկերագրումը, գ. ճիշտ է կատարում գնահատումների և գնահատականների գրանցումը և հաշվառումը, դ. ճիշտ է կիրառում գնահատման մոր մոտեցումները. գնահատման սանդղակը (ռուբրիկ), ուսումնական թղթապանակը ե. ճիշտ է ներկայացնում Եվրոպական լեզվական թղթապանակի բովանդակությունը և կառուցվածքը, գ. ճիշտ է կիրառում ԵԼԹ-ն Եվրախորհրդի լեզվաքաղաքականության և լեզվակրթության համատեքստում:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ՈՒՂՂԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ և ՈՒՂՂԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ - 04 09 01
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլը մշակվել է հայերենի ուղղագրության և ուղղախոսության կանոնները տիրապետելու, ճիշտ գրելու և ճիշտ խոսելու կարողություններ և հմտությունները ուսուցանելու նպատակով

Մոդուլի տևողությունը	94 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է նախնական գիտելիքներ ունենա հայերենի հնչյունական համակարգի մասին, իմանա նրա առանձնահատկությունները, հետագա փոփոխությունները:
Գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարած աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումը
Ուսումնառության արդյունք 1.	Գիտի հայերենի ձայնավորների ուղղագրության և ուղղախոսության կանոնները:
Կատարման չափանիշներ	ա.կարողանում է կատարել է-ե ձայնավորների ուղղագրության և ուղղախոսության վերաբերյալ առաջադրանքներ, կազմել և վերլուծել բառակազմական պատկեր բ.կարողանում է կատարել օ-ո ձայնավորների ուղղագրության և ուղղախոսության վերաբերյալ առաջադրանքներ, ունի բառակազմական պատկեր կազմելու և վերլուծելու հմտություններ: գ.կարողանում է կատարել ը ձայնավորի ուղղագրության և ուղղախոսության վերաբերյալ առաջադրանքներ, ունի բառակազմական պատկեր կազմելու և վերլուծելու հմտություններ: դ.կարողանում է անսխալ գրել ձայնավորների ուղղագրության վերաբերյալ թելադրություններ, թեստային աշխատանքներ, կազմել ուղղագրական դժվարություններ կայացնող բառերով հագեցած տեքստեր
Ուսումնառության արդյունք 2.	Գիտի հայերենի երկհնչյունների ուղղագրության և ուղղախոսության կանոնները:
Կատարման չափանիշներ	ա. տարբերակում է հայերենի երկհնչյունները և երկձայնավորները բ. կարողանում է կատարել յա-յե-յո երկհնչյունների ուղղագրության վերաբերյալ առաջադրանքներ, ճիշտ գրել և արտասանել անձնանուններն ու տեղանունները գ.կարողանում է կատարել յ ձայնականապի ուղղագրության վերաբերյալ առաջադրանքներ: դ.կարողանում է կազմել տրված բառերի բառակազմական պատկերը, անսխալ գրել թելադրություններ՝ երկհնչյունների ու ձայնականապի ուղղագրության վերաբերյալ
Ուսումնառության արդյունք 3.	Գիտի բաղաձայնների ուղղագրության ու ուղղախոսության կանոնները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է կատարել եռաշարք բաղաձայնների(բ-պ-փ, գ-կ-ք, դ-տ-թ, ջ-ճ-ջ,ծ-ծ-ց) ուղղագրության և ուղղախոսության վերաբերյալ առաջադրանքներ: բ. կարողանում է կատարել երկշարք բաղաձայնների (գ-ս, ժ-շ, վ-ֆ, դ-խ,, ն-մ, ռ-ռ) ուղղագրության և ուղղախոսության վերաբերյալ առաջադրանքներ: գ.կարողանում է կատարել եվ(և) ուղղագրության և ուղղախոսության վերաբերյալ առաջադրանքներ: դ. Կարողանում է կատարել կրկնակ բաղաձայնների ուղղագրության վերաբերյալ առաջադրանքներ: ե.կարողանում է անսխալ գրել բաղաձայնների ուղղագրության վերաբերյալ թելադրություններ, կազմել ուղղագրական դժվարություններ կայացնող բառերով հագեցած տեքստեր:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՉՅՈՒՆԱԲԱՆԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ - 04 09 02
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլը մշակվել է հնչյունաբանության թեմայով գիտելիքները խորացնելու միջոցով գործնական կարողությունները կատարելագործելու նպատակով
Մոդուլի տևողությունը	94 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է յուրացրած լինի ՀԼԴ - 04 09 01 մոդուլը:
Գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարած աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումը
Ուսումնառության արդյունք 1.	Իմանա հայոց լեզվի ծագումն ու զարգացման փուլերը (գրաբար,միջին հայերեն, աշխարհաբար՝ արևելահայ եվ արևմտահայ), բարբառների հիմնական առանձնահատկությունները

Կատարման չափանիշները	ա. կարողանում է տարբերակել հայերենի ցեղակից և ոչ ցեղակից լեզուները: բ. կարողանում է զանազանել գրաբարի եվ արևելահայերենի և արևմտահայերենի, միջին հայերենի հնչյունական հիմնական տարբերությունները: գ. կարողանում է թվարկել բարբառների հիմնական խմբերը, նշել հիմնական առանձնահատկությունները:
Ուսումնառության արդյունք 2.	Կարողանա դասակարգել ձայնավոր եվ բաղաձայն հնչյունները, կատարել հնչյունաբանական վերլուծություն
Կատարման չափանիշները	ա. կարողանում է դասակարգել ձայնավորները՝ ըստ լեզվի բարձրացման դիրքի եվ ըստ շարքի բ. կարողանում է դասակարգել բաղաձայնները՝ ըստ ձայնի եվ աղմուկի պարունակության, ըստ արտաբերման տեղի, ըստ արտաբերման եղանակի, ըստ կազմության գ. կարողանում է կատարել հնչյունաբանական վերլուծություն
Ուսումնառության արդյունք 3.	Կարողանա վանկատել տրված բառերը
Կատարման չափանիշները	ա. կարողանում է հնարավոր բոլոր ձևերով վանկատել բառերը բ. կարողանում է անսխալ տողադարձել ցանկացած բառ
Ուսումնառության արդյունք 4.	Իմանա հնչյունափոխության տեսակները, հայերենի շեշտադրության կանոնները եվ շեշտից կախված հնչյունափոխության օրինաչափությունները
Կատարման չափանիշները	ա. կարողանում է տարբերակել բառային եվ տրամաբանական շեշտերը՝ բերելով նաև բառերի օրինակներ, որոնցում շեշտը չի դրվում վերջին վանկի վրա: բ. տարբերակում է արմատի և ածանցի հնչյունափոխված և անհնչյունափոխ ձևերը՝ մատնանշելով է/ե/,ի,ու ձայնավորների, յա,յու,ույ երկհնչյունների հնչյունափոխությունը գ. տարբերակում է փոխազդեցական հնչյունափոխության տեսակները դ.կարողանում է անսխալ կարդալ գրաբարյան տեքստեր՝ ելնելով պատմական հնչյունափոխության վերաբերյալ տեսական գիտելիքներից
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀՆՁՅՈՒՆԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ՈՒՂԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ և ՈՒՂԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ - 04- 09-003
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլը մշակվել է հնչյունափոխության հետ կապված ուղղագրության և ուղղախոսության կանոններին տիրապետելու, ճիշտ գրելու, հնչյունափոխված արմատը գտնելու կարողությունների և հմտությունների զարգացնելու համար
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՀԼԴ - 04 09 01, ՀԼԴ - 04 09 02 մոդուլները:
Գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարած աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումը
Ուսումնառության արդյունք 1.	Գիտի ձայնավորների հնչյունափոխության հետ կապված ուղղագրությունը և ուղղախոսությունը
Կատարման չափանիշներ	ա.ըմբռնում է շեշտից կախված հնչյունափոխության ուղղախոսական արժեքը: բ.կարողանում է գտնել բառի (արմատի) հնչյունափոխված և անհնչյունափոխ ձևերը՝ նշելով հնչյունափոխությունը: գ.տրված բառերով կազմում է նոր բառեր,որոնցում է, ու, ի ձայնավորը հնչյունափոխվի: դ.գաղտնավանկ ունեցող տրված բառերով կազմում է բառ կամ բառաձև այնպես, որ ը ձայնավորը սղվի: ե. կարողանում է տրված տեքստից դուրս գրել այն բառերը,որոնցում կա հնչյունափոխություն կամ սղում՝ նշելով հնչյունափոխությունը:
Ուսումնառության արդյունք 2.	Գիտի յա, յու, ույ երկհնչյունների հնչյունափոխության հետ կապված ուղղագրությունը և ուղղախոսությունը
Կատարման չափանիշներ	ա.վերականգնում է տրված բառերի հնչյունափոխված հիմքերի անհնչյունափոխ ձևերը՝ նշելով հնչյունափոխությունները: բ.կազմում է այնպիսի բառեր, որոնցում տրված բառերը և արմատները մի դեպքում չենթարկվեն, մյուսում ենթարկվեն հնչյունափոխության (լույս-լուսավոր-վերջալույս):

	<p>գ.կարողանում է գտնել արմատի և ածանցի հնչյունափոխությունը, բառում կատարված մեկից ավելի հնչյունափոխությունները:</p> <p>դ.տրված բառաշարքերում գտնում է այն բառերը, որոնցում երկհնչյունների սղում կա</p> <p>ե.կատարում է երկհնչյունների ուղղագրության վերաբերյալ առաջադրանքներ, անսխալ գրել ուղղագրական դժվարություն ներկայացնող բառերով հագեցած թելադրություններ</p>
Ուսումնառության արդյունք 3.	Գիտի փոխազդեցական հնչյունափոխության հետ կապված ուղղագրության և ուղղախոսության կանոնները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա.կարողանում է տարբերակել փոխազդեցական հնչյունափոխության տեսակները և օրինակներ բերել:</p> <p>բ. տրված տեքստում կարողանում է գտնել հնչյունի անկում կամ հավելում ունեցող բառերը, վերականգնել սկզբնաբառը, համեմատել գրական ձևերի հետ:</p> <p>գ. կարողանում է բերել դրափոխության օրինակներ, համեմատել նախնական ձևերը գրական ձևերի հետ:</p> <p>դ. կարողանում է բերել առնմանության և տարնմանության օրինակներ, համեմատել նախնական ձևերը գրական ձևերի հետ՝ բացատրելով հնչյունների փոխազդեցությունը:</p> <p>ե. կարողանում է բերել հնչյունների պարզեցման և բարդացման օրինակներ՝ բացատրելով բառի ուղղագրությունը և ուղղախոսությունը (վաթսուն>վացուն (թ+ս=ց) սեպուխ + ական > սեպիական > սեփական (պ+հ=փ) և այլն):</p> <p>զ. կարողանում է բերել հնչյունների ամփոփման և կրճատման, համաբանական հնչյունափոխության օրինակներ՝ բացատրելով վանկերից կամ հնչյունակապակցություններից մեկի դուրսմղման հետևանքով առաջացած ուղղագրությունը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4.	Գիտի պատմական հնչյունափոխության հետ կապված ուղղագրություն և ուղղախոսություն
Կատարման չափանիշներ	<p>ա.կարողանում է բերել օրինակներ, որոնցում գրաբարյան բառասկզբի յ հնչյունը կարդացվում է հ, իսկ բառավերջի յ-ն ընկել է:</p> <p>բ. կարողանում է բերել օրինակներ, որոնցում ընկել են բառավերջի ի և ն վերջնահնչյունները, բացատրում է արդի հայերենում դրանց վերականգնելու հետևանքով առաջացած ուղղագրությունը:</p> <p>գ.կարողանում է բերել օրինակներ, որոնցում գրաբարյան պատճառական - ուցան ածանցը արդի հայերենում դարձել է -ց, -ցն:</p> <p>դ. կարողանում է բացատրել հնչյունների միացման և պարզեցման հետևանքով առաջացած հնչյունափոխությունը, բերել օրինակներ:</p>
ՍՈՐՈՒՄԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲԱՈԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՅԼԴ - 04 09 04
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլը մշակվել է բառագիտությունից տեսական և գործնական գիտելիքներ հաղորդելու, դրանք կիրառելու հմտություններ զարգացնելու նպատակով:
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է նախնական գիտելիքներ ունենա բառագիտությունից, յուրացրած լինի ՅԼԴ - 04 09 01, ՅԼԴ - 04 09 02, ՅԼԴ - 04 09 03 մոդուլները
Գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարած աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումը
Ուսումնառության արդյունք 1.	Կարողանա բնորոշել բառը, բառապաշարը, լեզվի բառային ազմը:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա.կարողանում է տարբերակել բառապաշարի տարբեր շերտերը՝ համագործածական, գրքային, խոսակցական</p> <p>բ.ճիշտ է դասակարգում բառապաշարը՝ գործառական և գործածական, ծագումնաբանական :</p> <p>գ.կարողանում է տարբերել բառապաշարի հարստացման միջոցները՝ բառակազմություն, փոխառություն, պատճենում՝ մատնանշելով փոխառյալ և բնիկ բառերի համարժեքությունը:</p> <p>դ.ճիշտ է ընկալում հնաբանությունների ոճական արժեքը և նորաբանությունների գործառական դերը:</p> <p>ե. բնագրում առանձնացնում է բարբառային կազմությունները,</p>

	<p>օտարաբանությունները:</p> <p>գ. ելնելով հաղորդակցման նպատակներից՝ գործածում է տերմինային բառեր ու կապակցություններ:</p> <p>է. իր խոսքում կարողանում է ճիշտ օգտագործել տարբեր ոճական կիրառություն ունեցող բառեր:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2.	Կարողանա բանավոր և գրավոր խոսքում տարբերել բազմիմաստ բառերի նշանակությունները, առանձնացնել բառերի տեսակներն ըստ ձևի և իմաստի հարաբերության
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. կարողանում է տարբերակել բառերի տեսակներն ըստ իմաստի և ձևի փոխհարաբերության (հոմանիշներ, հականիշներ համանուններ, հարանուններ):</p> <p>բ. կարողանում է գտնել տրված բառերի հոմանիշներն ու հականիշները, հոմանիշների շարքից ընտրել տրված բառի հետ կապակցվող միավորը, ճիշտ կիրառել հոմանիշների իմաստային նրբերանգները:</p> <p>գ. հանձնարարված տեքստում կարողանում է գտնել հոմանիշները, հականիշները, համանունները, հարանունները:</p> <p>դ. կարողանում է տարբերակել բառային և քերականական, տարարմատ և նույնարմատ համանունները, կազմել նախադասու թյուններ:</p> <p>ե. կարողանում է տարբերակել հարանունները և բառային տարբերակները՝ ընտրելով տվյալ նախադասությանը համապատասխանող բառը:</p> <p>զ. տարբերում է մեմիմաստ և բազմիմաստ բառերը, կարողանում է բառարանով ստուգել և գտնել բառի գլխավոր ու երկրորդական իմաստները:</p> <p>է. կարողանում է կազմել նախադասություններ բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստներով:</p> <p>ը. կատարում է տեքստային աշխատանք (գտնել բազմիմաստ բառերը, բացատրել նրանց իմաստները, գտնել հոմանիշներն ու հականիշները, բառերը փոխարինել հարմար հոմանիշներով և այլն):</p>
Ուսումնառության արդյունք 3.	Կարողանա տարբերակել բառը և դարձվածքը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ընկալում է բառերի և դարձվածքների փոխաբերական իմաստները և դրանց ոճական արժեքը պատկերավոր խոսք կազմելիս, տարբերակում է դարձվածքներն այլ բառակապակցություններից:</p> <p>բ. կարողանում է դարձվածքներից և բառերից կազմել հոմանշային շարքեր և նախադասություններ՝ տրված բառակապակցությունների ուղիղ և դարձվածքային իմաստներով:</p> <p>գ. տարբերակում է դարձվածքների և թևավոր խոսքերի ընդհանրություններն ու տարբերությունները, կարողանում է նշել տրված դարձվածքների սկզբնաղբյուրները:</p> <p>դ. իր խոսքում օգտվում է հայերենի դարձվածքների հարստությունից, կիրառում է ասացվածքներ, թևավոր խոսքեր</p> <p>ե. կատարում է ստեղծագործական աշխատանք (տրված բառերով և դարձվածքներով կազմել նախադասություններ, գրել շարադրություն և այլն):</p>
Ուսումնառության արդյունք 4.	Իմանա բառերի տեսակներն ըստ կազմության՝ պարզ, բարդ, ածանցավոր և կարողանա կատարել բառակազմական վերլուծություն
	<p>ա. կարողանում է կատարել ձևաբանական վերլուծություն՝ տարբերակելով հիմնական և երկրորդական ձևաբանությունները՝ իրենց ենթատեսակներով:</p> <p>բ. տարբերակում է գոյականակերտ, ածականակերտ, մակբայակերտ և բայակերտ ածանցները, կարողանում է բառեր կազմել տրված ածանցներով:</p> <p>գ. տարբերակում է բարդությունների տեսակները՝ համադրական, հարադրական, կրկնավոր, անսխալ գրում է բաղադրյալ բառերը և հնչյունափոխված արմատները:</p> <p>դ. տարբերակում է հապավական բարդությունների տեսակները, արտահայտում բառակապակցություններով:</p> <p>ե. կարողանում է կատարել բառակազմական վերլուծություն (գտնել բառի բաղադրիչները՝ արմատներ, ածանցներ, հոդակապ, նշել արմատի հնչյունափոխված և անհնչյունափոխ տարբերակները և այլն),</p>

	բառակազմական վարժություն(գտնել նույն արմատով և ածանցով բառեր, տրված նմուշով կազմել բաղադրյալ բառեր և այլն): գ. Կարողանում է համառոտագրել տրված բառերը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲԱՌԱԿԱԶՄՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԿԱԾ ՈՒՂԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՈՒՂԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ - 04 09 -05
Մոդուլի տևողությունը	76 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլը մշակվել է բառակազմության հետ կապված ուղղագրության և ուղղախոսության կանոններին տիրապետելու և դրանք գործնականում կիրառելու հմտություններ զարգացնելու նպատակով
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է յուրացրած լինի ՀԼԴ - 04 09 01, ՀԼԴ - 04 09 02, ՀԼԴ - 04 09 03, ՀԼԴ - 04 09 04 մոդուլները
Գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարած աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Գիտի նախածանցավոր, վերջածանցավոր, համաածանցավոր բառերի ուղղագրությունն ու ուղղախոսությունը
Կատարման չափանիշներ	ա.կարողանում է վերականգնել հնչյունափոխված և անհնչյունափոխ հիմքերը, ավելացնելով ածանցներ՝կազմում է նոր բառեր,բացատրում դրանց ուղղագրությունը: բ.կարողանում է գտնել հնչյունափոխված ածանցը՝ վերականգնելով անհնչյունափոխ ձևը, բացատրում հնչյունափոխված ածանցի ուղղագրությունը: գ.բառակազմորեն վերլուծում է տրված բառերը, ընդգծում ածանցները, բացատրում ուղղախոսությունը: դ.կարողանում է տարբերակել ածանցի՝ հոդակապով և առանց հոդակապի միացումը արմատներին, ճիշտ գրել այն բառերը, որոնցում ե-ով վերջացող բաղադրիչի վրա ավելացել է ածանց (ոսկորել, ուղևոր):
Ուսումնառության արդյունք 2.	Գիտի բարդ բառերի բաղադրիչների միացման տարբեր ձևերը, դրանց ուղղագրությունն ու ուղղախոսությունը:
Կատարման չափանիշներ	ա.կարողանում է տարբերակել բարդություններն ըստ գրության ձևի՝ համադրական (տեսակները՝ իսկական, կցական, հաստատական) և հապավական բ.կարողանում է կազմել իսկական բարդություններ՝ հոդակապով և առանց հոդակապի, բացատրել հնչյունափոխված արմատի կամ ածանցի ուղղագրությունը: գ.կարողանում է ճիշտ գտնել կցական բարդություններ՝ խուսափելով զուգաձևություններից: դ.կարողանում է տարբերակել հարադրական (վերլուծական) բարդության տեսակները, կատարել առաջադրանքներ միության գծիկով և առանց գծիկի գրվող հարադրական բարդությունների վերաբերյալ: ե.կարողանում է կատարել բարդությունների ուղղագրության և ուղղախոսության վերաբերյալ տարբեր բնույթի առաջադրանքներ, թեստային աշխատանքներ:
Ուսումնառության արդյունք 3.	Գիտի հապավումների գրության ձևերը և դրանց ուղղագրությունն ու ուղղախոսությունը
Կատարման չափանիշներ	ա.տարբերակում է հապավումների տեսակները(տառային, վանկային, խառը), կարողանում է ճիշտ գրել և կարդալ տառային հապավումները (ԿԳՆ՝ կըզընը, ՀՄԸՄ՝ հոմենըթենն և այլն): բ.կարողանում է ճիշտ կարդալ օտար լեզուներից վերցված տառային հապավումները՝ ճիշտ հնչյունադարձելով և գրադարձելով (Սիէնէն, ԲիբիՍի, կամ ՆԱՏՕ, ՅՈՒՆԵՍԿՈ): գ.կարողանում է կազմել վանկային հապավումներ՝ ճիշտ կիրառելով մեծատառերի և փոքրատառերի գրության վերաբերյալ կանոնները: դ.կարողանում է ճիշտ կազմել և գրել խառը տիպի հապավումները, տրված հապավումներն արտահայտում է համապատասխան բառակապակցություններով՝ բացատրելով դրանց ուղղագրությունը և ուղղախոսությունը:
Ուսումնառության արդյունք 4.	Գիտի համառոտագրությունների ուղղագրությունն ու ուղղախոսությունը

Կատարման չափանիշներ	ա.կարողանում է ճիշտ համառոտագրել՝ գրելով բառի սկզբնատառը(Ա.Բակունց)կամ առաջին մի քանի տառերը՝ բաղաձայնից հետո ընկած մասի կրճատումով(Հովհ. Թումանյան): բ.կարողանում է ճիշտ համառոտագրել՝ գրելով միայն բաղաձայնները կամ դրանց մեծ մասը (հմմտ., պրն.): գ.կարողանում է ճիշտ համառոտագրել չափ ու կշռի միավորները (կգ, դմ, մբ): դ.կարողանում է ճիշտ համառոտագրել եզակի և հոգնակի թվերը (ընկ. ընկ. կամ դդ., թթ.): ե.կարողանում է ճիշտ կարդալ համառոտագրված բառերը:
Ուսումնառության արդյունք 5.	Գիտի մեծատառերի ուղղագրությունը
Կատարման չափանիշներ	ա.կարողանում է ճիշտ գրել հարադրավոր հատուկ անունները,որոնց բոլոր բաղադրիչները գրվում են մեծատառով: բ.կարողանում է ճիշտ գրել հարադրավոր բաղադրյալ հատուկ անունները, որոնց միայն առաջին բաղադրիչն է գրվում մեծատառով: գ. կարողանում է ճիշտ գրել գրական ստեղծագործությունների, գիտական գործերի, թերթերի, ամսագրերի, պատմական նշանավոր անցքերի, պետական տոների, շքանշանների, համաշխարհային կազմակերպությունների, հաստատությունների անունները: դ. կատարում է տարբեր բնույթի առաջադրանքներ մեծատառերի գործածության վերաբերյալ, անսխալ գրում թելադրություններ, թեստային աշխատանքներ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՁԱՐՔԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՄ ԱՆՈՒՆ ԽՈՍՔԻ ՄԱՍԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ - 04 09 06
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլը մշակվել է ձևաբանությունից տեսական և գործնական գիտելիքներ հաղորդելու, ձևաբանական վերլուծություններ կատարելու կարողություններ և հմտություններ ձևավորելու համար:
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է նախապես գիտելիքներ ունենա բառագիտությունից, յուրացրած լինի «Հայոց լեզվի ուղղագրության և ուղղախոսության հմտություններ», «Հնչյունաբանական վերլուծություններ կատարելու հմտություններ» մոդուլները:
Գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարած աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումը
Ուսումնառության արդյունք 1.	Պատկերացում ունենա լեզվի ձևաբանական կառուցվածքի և նրա տարրերի մասին
Կատարման չափանիշներ	ա.տարբերակում է քերականական իմաստ և ձև հասկացությունները: բ. տարբերակում է քերականական կարգերը: գ.համադրում է կցական և թեքական, համադրական և վերլուծական ձևերիտեսակարար կշիռը հայերենի քերականական համակարգում: դ.տարբերակում է խոսքի մասերը որպես բառապաշարի իմաստաքերականական խմբեր: ե.տարբերակում է խոսքի մասերը ըստ նրանց արտահայտած ընդհանուր իմաստի: զ.կարողանում է որոշել նյութական, սպասարկու և վերաբերմունքային խոսքի մասերի դերը խոսքի կառուցման մեջ:
Ուսումնառության արդյունք 2.	Գիտի նյութական իմաստ ունեցող կամ անվանողական խոսքի մասերը, գոյական անունը
Կատարման չափանիշներ	ա.տարբերակում է գոյականի տեսակները(անձնանիշ և իրանիշ, հատուկ և հասարակ, նյութական և վերացական և այլն),կարողանում է ճիշտ գրել բաղադրյալ հատուկ անունները: բ.կարողանում է ճիշտ կազմել գոյականի հոգնակի թիվը և խոսքում ճիշտ կիրառել, տարբերակում է անհոգնական, անեզական, հավաքական գոյականները: գ.տարբերակում է գոյականի հոլովները՝ ուղղական, սեռական, տրական, հայցական, բացառական, գործիական, ներգոյական: դ.տարբերակում է արտաքին և ներքին հոլովումները, կարողանում է անսխալ հոլովել տրված բառերը և գործածել նախադասությունների մեջ: ե.տարբերակում է որոշյալ և անորոշ առումները, հայերենի հոգերի

	ցուցական, ստացական և դիմորոշ ֆունկցիաները: գ.կարողանում է գտնել գոյականի քերականական կարգերը, բնագրից դուրս գրել գոյականները, կատարել ձևաբանական վերլուծություն
Ուսումնառության արդյունք 3.	Գիտի նյութական իմաստ ունեցող կամ անվանողական խոսքի մասերը, ածական և թվական անուններ
Կատարման չափանիշներ	ա.տարբերակում է ածականի տեսակները՝ որական և հարաբերական: բ.տարբերակում է ածականի համեմատության աստիճանները՝ դրական, բաղդատական, գերադրական: գ.կատարում է աշխատանք բնագրի վրա՝ ածականի մակդիրային կիրառության վերաբերյալ: դ.տարբերակում է թվականի տեսակները՝ քանակական (բացարձակ, կոտորակային, բաշխական) և դասական: ե.կարողանում է ճիշտ գործածել թվականի գրավոր արտահայտության ձևերը: զ.կարողանում է հոլովել ածական և թվական անունները և փոխանվանաբար գործածել նախադասությունների մեջ: է.կատարում է ձևաբանական վերլուծություն, զանազան բնույթի վարժություններ, թեստային աշխատանքներ:
Ուսումնառության արդյունք 4.	Գիտի, թե ինչ է դերանունը, նրա կիրառությունը
Կատարման չափանիշներ	ա.տարբերակում է դերանվան տեսակները՝ անձնական, ցուցական, փոխադարձ, հարցական, հարաբերական, որոշյալ, անորոշ, ժխտական: բ. տարբերակում է դերանվանական հոլովումն անվանականից: Ճիշտ է հոլովում տրված դերանունները: գ. կարողանում է խոսքում ճիշտ կիրառել դերանունների հոգնակի թվի կազմության և հոլովման առանձնահատկությունները: դ. գիտակցում է դերանունների հարաբերակցությունը այլ խոսքի մասերի հետ՝ որպես անձնանիշ և իրանիշ գոյականներին փոխարինող բառեր, ածականին, թվականին, մակբային փոխարինող բառեր: ե.կարողանում է կատարել թեստային աշխատանքներ և վարժություններ՝ կապված քերականական ձևերի ճիշտ ընտրության և անսխալ գործածության հետ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ « ԲԱՅ. ՆՐԱ ՔԵՐԱՎԱՆԱԿԱՆ ՀԱՏԿԱՆԻՇՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ - 04 09-07
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլը մշակվել է ձևաբանությունից տեսական և գործնական գիտելիքներ հաղորդելու, ձևաբանական վերլուծություններ կատարելու, բայի իմաստային, ձևաբանական, բառակազմական, շարահյուսական առանձնահատկությունները տարբերակելու, մակբայի տեսակներն ու առանձնահատկությունները տարբերակելու կարողություններ ու հմտություններ զարգացնելու նպատակով:
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՀԼԴ - 04 09 04, ՀԼԴ - 04 09 05 մոդուլները
Գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարած աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Իմանալ բայի դրսևորման ձևերը՝ դիմավոր և անդեմ, անդեմ բայերի/դերբայների/ տեսակները և հարաբերակցությունը այլ խոսքի մասերի հետ
Կատարման չափանիշներ	ա.տարբերակում է բայի դրսևորման ձևերը՝ դիմավոր և անդեմ: բ. տարբերակում է դերբայներն ու ձևաբայերը, կազմում է տրված բայերի դերբայական ձևերը: գ.Կարողանում է հոլովել դերբայները և որոշել նրանց ձևաբանական ու շարահյուսական առանձնահատկությունները: դ. Գեղարվեստական գրականությունից դուրս է գրում օրինակներ՝ դերբայների տարբեր հոլովածներով և շարահյուսական կիրառություններով: ե. Ընկալում է դերբայների հարաբերակցությունը այլ խոսքի մասերի հետ և հարակատար դերբայի երկակի բնույթը: զ. Կազմում է դերբայական դարձվածներով նախադասություններ և կետադրում:
Ուսումնառության արդյունք 2.	Իմանալ բայի կազմությունը, սեռը

Կատարման չափանիշներ	<p>ա. տարբերակում է ածանցավոր բայերի տեսակները՝ սոսկածանցավոր, պատճառական, բազմապատկական և կրավորական:</p> <p>բ. Կարողանում է տարբերակել բարդ (վերլուծական, հարադրական բայերի) տեսակները՝ հարադիր և զուգահրական:</p> <p>գ. Գտնում է անորոշի, անցյալ կատարյալի, դերբայական հիմքերից կազմվող ձևերը, զանազանում է անցյալ կատարյալի հիմքերի տիպերը՝ ցոյական, ռեական, պարզ կամ արմատական: Դ. Առանձնացնում է տրված բայերի հիմքերը և դրանցով կազմում բայանուն գոյականներ: Տրված տեքստից առանձնացնում է բայերը, գտնում նրանց անորոշի և անցյալ կատարյալի հիմքերը:</p> <p>ե. Կարողանում է խմբավորել տրված բայերն ըստ սեռի՝ ներգործական, կրավորական, չեզոք:</p> <p>զ. Առանձնացնում է կրկնասեռ և կրավորաձև չեզոք բայերը:</p> <p>է. ներգործական կառուցվածքի նախադասությունները փոխափոխելով է կրավորական կառուցվածքի նախադասությունների:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3.	Իմանալ բայի խոնարհումը. դեմք, թիվ, եղանակ, ժամանակ: Օժանդակ բայի ուղղագրությունը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. տարբերակում է բայի դեմքի, թվի, եղանակի, ժամանակի քերականական կարգերը, կարողանում է ձևաբանական վերլուծության ենթարկել տրված բայերը:</p> <p>բ. տարբերակում է բայի եղանակները (սահմանական, հրամայական, ըղծական, ենթադրական և հարկադրական):</p> <p>գ. կարողանում է տրված բայը խոնարհել սահմանական եղանակի բոլոր ժամանակաձևերով և գործածել նախադասության մեջ:</p> <p>դ. Կարողանում է տրված բայը խոնարհել հրամայական եղանակով և գործածել նախադասության մեջ:</p> <p>ե. Կարողանում է տրված բայը խոնարհել ըղծական, ենթադրական, հարկադրական եղանակների ժամանակներով և գործածել նախադասությունների մեջ:</p> <p>զ. Կարողանում է կատարել բնագրի վերլուծություն՝ առանձնացնելով բայի հարացուցային ձևերը և բնութագրելով դրանք:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4.	Իմանալ երկրորդական բաղադրյալ ժամանակաձևերի կազմությունը, ժխտական ձևերի կազմությունը և ուղղագրությունը: Անկանոն և պակասավոր բայեր:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. տարբերակում է երկրորդական բաղադրյալ ժամանակաձևերը (լինել օժանդակ բայով):</p> <p>բ. կարողանում է խոնարհել տրված բայերը շարունակական, վիճակային, մտադրական ժամանակաձևերով:</p> <p>գ. կարողանում է խոսքում ճիշտ կիրառել ժխտական ձևերի կազմության և ուղղագրության հետ կապված առանձնահատկությունները:</p> <p>դ. կարողանում է տեքստից դուրս գրել անկանոն բայերը և բացատրել, թե դիմավոր և անդեն ո՞ր ձևերում են դրանք անկանոնություն դրսևորում:</p> <p>ե. կարողանում է տեքստից դուրս գրել անկանոն բայերը և բացատրել, թե որտե՞ղ է դրսևորվում նրանց պակասավորությունը:</p> <p>զ. կարողանում է կատարել տարբեր բնույթի առաջադրանքներ, վարժություններ, թեստային աշխատանքներ բայի կազմության, ուղղագրության, քերականական կարգերի, շարահյուսական կիրառության վերաբերյալ:</p>
Ուսումնառության արդյունք 5.	Իմանալ մակբայի տեսակները և առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. Տարբերակում է մակբայի տեսակները (տեղի, ժամանակի, ձևի, չափ ու քանակի, ընդհանրական):</p> <p>բ. Կարողանում է ճիշտ կիրառել մակբայների իմաստային, ձևաբանական, շարահյուսական, բառակազմական առանձնահատկությունները:</p> <p>գ. Կարողանում է մակբայներ կազմել տրված գոյականներից ու ածականներից:</p> <p>դ. Տրված բայերի հետ կարողանում է գործածել մակբայներ և դրանք խմբավորել ըստ տեսակների:</p> <p>ե. Կարողանում է մակբայների փոխարեն գործածել համապատասխան դերանուններ, կազմում է բառակապակցություններ՝ մակբայները գործածելով բայանուն գոյականների և ածականների հետ:</p>

ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՔԵՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԻՄԱՍՏ ՈՒՆԵՑՈՂ ԿԱՍ ՄՊԱՍԱՐԿՈՒ ԽՈՍՔԻ ՄԱՍԵՐ:

ՎԵՐԱԲԵՐՍՈՒՆՔԱՅԻՆ ԽՈՍՔԻ ՄԱՍԵՐ, ԴՐԱՆՑ ԿԻՐԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ և ԴԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ՅԼԴ - 04 09-08
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլը մշակվել է քերականական իմաստ ունեցող կամ սպասարկու խոսքի մասերի, ինչպես նաև վերաբերմունքային խոսքի մասերի վերաբերյալ տեսական և գործնական գիտելիքներ հաղորդելու, ձևաբանական վերլուծություններ կատարելու հմտություններ զարգացնելու նպատակով:
Մուտքային պահանջները	Չկան
Գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարած աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումը
Ուսումնառության արդյունք 1.	Գիտի կապը՝ որպես խոսքի մաս, նրա տեսակներն ու շարահյուսական դերը:
Կատարման չափանիշներ	ա.կարողանում է խմբավորել կապերն ըստ շարահյուսության (մախադրություն, հետադրություն, երկդրություն): բ.կարողանում է խմբավորել կապերն ըստ կազմավորման աստիճանականության (խկական, կապ, անխկական կապ, կապական բառ): գ.տարբերակում է կապերն ըստ նրանց արտահայտած հարաբերությունների և իմաստների: դ. կարողանում է անխկական կապերն ու կապական բառերը խմբավորել ըստ այն խոսքի մասերի, որոնցից առաջացել են: ե.կարողանում է լրացնել աղյուսակը տվյալ հոլովները պահանջող կապերով: Տրված կապերի հետ գործածում է համապատասխան հոլովներով բառեր:
Ուսումնառության արդյունք 2.	Գիտի շաղկապը՝ որպես խոսքի մաս, նրա տեսակներն ու շարահյուսական դերը:
Կատարման չափանիշներ	ա.տարբերակում է համադասական և ստորադասական շաղկապները: բ.կարողանում է խմբավորել համադասական շաղկապներն ըստ իմաստի (միավորիչ-հավելական, ներհական, տրոհական): գ.կարողանում է խմբավորել ստորադասական շաղկապները ըստ իմաստի (մեկնական, նպատակի, ժամանակի, պատճառի և հիմունքի և այլն): դ.կարողանում է խմբավորել շաղկապներն ըստ կազմության(պարզ, բարդ, ածանցավոր, քերականական ձևերից առաջացած, մենադիր, զուգադիր, կրկնադիր): ե.կարողանում է ծավալել համառոտ տեքստը՝ գործածելով տարբեր շաղկապներ:
Ուսումնառության արդյունք 3.	Գիտի վերաբերականը՝ որպես խոսքի մաս, նրա գործածությունը խոսքում:
Կատարման չափանիշներ	ա. Տարբերակում է վերաբերականների տեսակները (հաստատական, ցուցական, ժխտական, երկբայական, գնահատողական, սաստկական, սահմանափակման, բաղձանքի, զիջական, կամային): բ.խմբավորում է տրված վերաբերականներն ըստ ոճական-գործառական շերտերի: գ. Կարողանում է տարբեր վերաբերականների միջոցով սեփական վերաբերմունք արտահայտել տրված տեղեկությունների նկատմամբ: դ.Կարողանում է կետադրել բնագիրը՝ ընդգծելով վերաբերականները և որոշելով նրանց տեսակը և կազմությունը:
Ուսումնառության արդյունք 4.	Գիտի ձայնարկությունը՝ որպես խոսքի մաս, նրա գործածությունը խոսքում
Կատարման չափանիշներ	ա.տարբերակում է ձայնարկությունների տեսակները(զգացական, կոչական, նմանաձայնական): բ. կարողանում է խմբավորել ձայնարկություններն ըստ կազմության՝ պարզ, բարդ(կցական, հարադրավոր): գ.կարողանում է զգացական ձայնարկություններով կազմել մախադասություններ, որոնցում նրանք արտահայտեն զարմանք, ուրախություն, ափսոսանք, ցավ: դ. Բերում է դարձվածքների օրինակներ, որոնց մի բաղադրիչը ձայնարկություն է: ե.Կարողանում է փոխադրել տրված հատվածի բովանդակությունը՝

	գործածելով համապատասխան ձայնարկություններ և կետադրելով:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՆԱԽԱՂԱՍՈՒԹՅՈՒՆ. ՆՐԱ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ 04 09 - 09
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը մշակվել է նախադասության մասին տեսական գիտելիքները գործնականում ուսուցանելու հմտություններ տալու նպատակով:
Մուտքային պահանջներ	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի նախորդ բոլոր մոդուլները
Գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Գիտի շարահյուսական կապակցման միջոցներն ու եղանակները
Կատարման չափանիշներ	ա.կարողանում է տարբերակել համաձայնությունը, խնդրախոսությունը և առդրությունը բ. կարողանում է գործնականում օգտագործել կապակցության միջոցները՝ բառաձևերը, կապերն ու շաղկապները, գ.գիտի շարահյուսության առանձնահատկությունները, կարողանում է ճիշտ կիրառել հնչերանգը:
Ուսումնառության արդյունք 2.	Գիտի՝ ինչ է բառակապակցությունը, նախադասության տեսակներն ըստ խոսողի վերաբերմունքի կամ եղանակավորման, հաստատական ու ժխտական նախադասություն
Կատարման չափանիշներ	ա. տարբերակում է բառակապակցության տեսակները բ. տարբերակում է նախադասության տեսակներն ըստ խոսողի վերաբերմունքի կամ եղանակավորման գ.կարողանում է կազմել հաստատական և ժխտական նախադասություն:
Ուսումնառության արդյունք 3.	Գիտի նախադասության տեսակներն ըստ կառուցվածքի և կազմության
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է կազմել երկկազմ նախադասություն, բ. կարողանում է կազմել միակազմ նախադասություն, գ. կարողանում է կազմել համառոտ նախադասություն, դ. կարողանում է կազմել ընդարձակ նախադասություն:
Ուսումնառության արդյունք 4.	Գիտի բարդ նախադասության տեսակները
Կատարման չափանիշներ	ա.կարողանում է տարբերակել բարդ համադասական նախադասությունը,նրա տեսակները բ.կարողանում է տարբերակել բարդ ստորադասական նախադասության տեսակներն ըստ բաղադրիչների քանակի, նրանց կապակցման միջոցները գ. տարբերում է գլխավոր և երկրորդական նախադասությունները, դ. տարբերակում է ստորադաս նախադասությունների բնույթն ու նրանց կապակցությունը
Ուսումնառության արդյունք 5.	Գիտի նախադասության հարակից միավորներն ու մեջբերվող խոսքը, կետադրական օրինաչափությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. տարբերակում է միջանկյալ և ներդրյալ նախադասություններ բ. տարբերակում է ուրիշի ուղղակի և անուղղակի խոսքը գ.կարողանում է կետադրել բազմակի անդամներով,տրոհվող որոշչով նախադասություն, դ.կարողանում է կետադրել տրոհվող հատկացուցչով, բացահայտիչով և իմաստով չկապվող բառերը: ե. կարողանում է կետադրել դերբայական դարձվածը՝ նրա տարբեր կիրառությունների դեպքում զ. կարողանում է կետադրել կոչականը, ուրիշի ուղղակի խոսքի և հրամայական եղանակի բայերը է.կարողանում է կետադրել տրոհվող բառերը, բառակապակցությունները, ձայնարկությունները ը. կարողանում է կետադրել բարդ համադասական,ստորադասական և միջանկյալ նախադասությունները
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՆԱԽԱՂԱՍՈՒԹՅԱՆ ԱՆՊԱՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ 04 09 10
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը մշակվել է նախադասության գլխավոր, երկրորդական

	անդամների մասին տեսական գիտելիքներ տալու նպատակով:
Մուտքային պահանջներ	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՅԼԴ - 04 09 09 մոդուլը
Գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Գիտի նախադասության գլխավոր անդամները
Կատարման չափանիշներ	ա.նախադասության մեջ տարբերում է ենթական և նրա արտահայտությունները, բ. Կարողանում է թվարկել ենթականի տեսակները, գ. Կարողանում է տարբերել ստորոգյալի տեսակները, դ. կարողանում է համաձայնեցնել ենթական ու ստորոգյալը:
Ուսումնառության արդյունք 2.	Գիտի նախադասության երկրորդական անդամները
Կատարման չափանիշներ	ա. տարբերակում է գոյական անդամի լրացումները, բ. տարբերակում է բայական անդամի լրացումները /խնդիրներ, պարագաներ/ գ. տարբերակում է տրոհվող լրացումները:
Ուսումնառության արդյունք 3.	Գիտի նախադասության բազմակի անդամները
Կատարման չափանիշներ	ա. նախադասության մեջ կարողանում է առանձնացնել բազմակի ենթական, բազմակի բայական ստորոգյալը, բազմակի անվանական ստորոգյալը բ. տարբերակում է գոյականական անդամի բազմակի անդամներ, գ. տարբերակում է բայական անդամի բազմակի անդամներ
Ուսումնառության արդյունք 4.	Գիտի պարզ նախադասության շարադասությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. նախադասության մեջ կարողանում է ճիշտ շարադասությամբ օգտագործել գլխավոր անդամները, բ. նախադասության մեջ ճիշտ է կիրառում գոյականական անդամը (լրացումների շարադասությունը), գ. նախադասության մեջ ճիշտ է կիրառում բայական անդամի լրացումները (պարագաների շարադասությունը) դ. նախադասության մեջ ճիշտ է կիրառում խնդիրների շարադասությունը:
Ուսումնառության արդյունք 5.	Գիտի նախադասության այլ տեսակները:
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է տարբերակել միադեմ, բայական, անդեմ անվանական նախադասությունները, բ. կարողանում է տարբերակել բառ-նախադասությունը (տեսակները), գ. կարողանում է տարբերակել թերի նախադասությունը (տեսակները):
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍՎԱՆԴԱՆ ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՀՍՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ՅԼԴ - 04- 09-11
Մոդուլի տևողությունը	62 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլը նախատեսված է հիմնական դպրոցներում դասավանդող որպես հայոց լեզվի և գրականության ուսուցիչների համար: Մոդուլը մշակվել է հայոց լեզվի դասավանդման ընթացքում մեթոդական կարողություններ տալու, ինտերակտիվ մեթոդներով դասավանդելու հմտություններ մշակելու նպատակով
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի նախորդ բոլոր մոդուլները:
Գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարած աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Կարողանա ուսուցանել գրագիտություն, ձևավորել անսխալ ու վարժ գրելու և կարդալու հմտություններ
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ուսուցանել հայերենի հնչյունական համակարգը, հնչյունների դասակարգումը, ձայնավոր և բաղաձայն հնչյունները, երկհնչյունները: բ. կարողանում է ուսուցանել հայերենի շեշտադրության կանոնները, շեշտից կախված հնչյունափոխությունը: գ. կարողանում է ուսուցանել ձայնավորների, բաղաձայնների, երկհնչյունների ուղղագրությունը: Ունենա համապատասխան առաջադրանքներ ընտրելու և հանձնարարելու հմտություններ: դ. կարողանում է ստուգել գրավոր աշխատանքները, ուղղել ուղղագրական, կետադրական և ոճական սխալները, բացատրել և սովորեցնել ուղղագրական

	և ուղղախոսական նորմերը և համատեղ աշխատել դրանց կիրառության մեջ հմտանալու համար:
Ուսումնառության արդյունք 2.	Կարողանա ուսուցանել հայոց լեզվի կառուցվածքի, լեզվական միավորների և նրանց միջև առկա հարաբերությունների մասին համակարգված գիտելիքներ, կարողանա խթանել բառապաշարի հարստացմանը:
Կատարման չափանիշներ	ա.կարողանում է ուսուցանել բառերի տեսակներն ըստ իմաստի և ձևի փոխհարաբերության(հոմանիշներ,հականիշներ,համանուններ,հարանուններ): բ.կարողանում է ուսուցանել բառապաշարի տարբեր շերտերը՝ գրական և խոսակցական, ընդհանուր և սահմանափակ գործածության: գ.կարողանում է ուսուցանել բառիմաստի տեսակները՝ ուղիղ և փոխաբերական, մեմիմաստ և բազմիմաստ: դ. կարողանում է ձևավորել դարձվածքներ, ասացվածքներ, թևավոր խոսքեր կիրառելու, դարձվածքները այլ բառակապակցություններից տարբերակելու, տեքստի լեզվավորման և պատկերավորման առանձնահատկությունները ընկալելու հմտություն: ե. կարողանում է ձևավորել բառերի տեսակներն ըստ կազմության (պարզ, բարդ, ածանցավոր) դասակարգելու, բառի բաղադրիչները (արմատ, ածանց, հոդակապ, հիմք և վերջավորություն) տարբերակելու, բառակազմության հետ կապված ուղղագրությունն ու հնչյունափոխությունը ուսուցանելու կարողություններ: զ.կարողանում է կազմել բառակազմական առաջադրանքներ՝ գրավոր և բանավոր խոսքում հոմանիշ բառերը ճիշտ կիրառելու, բառերի ճիշտ ընտրություն կատարելու և դրանք տեղին գործածելու նպատակով:
Ուսումնառության արդյունք 3.	Կարողանա ձևավորել լեզվաբերականական գիտելիքների հիման վրա խոսքի և նրա միավորների վերլուծություն կատարելու ունակություն:
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ուսուցանել նյութական բովանդակություն ունեցող կամ անվանողական խոսքի մասերը, թեքվող խոսքի մասերը(գոյական, դերանուն, բայ), մատնանշելով բանավոր խոսքի մեջ դրանց փոփոխությունները: բ. կարողանում է ուսուցանել նյութական բովանդակությունից զուրկ կամ սպասարկու խոսքի մասերը: գ. կարողանում է ձևավորել խոսքի մասերի քերականական հատկանիշները (գոյականի թիվը, հոլովը, առումը, դերանվան դեմքը, թիվը, հոլովը, բայի ժամանակը,եղանակը, դեմքը, թիվը, սեռը) գտնելու հմտություններ: դ. կարողանում է մշակել ինքնուրույն բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու կարողություններ, լեզվաբերականական գիտելիքները խոսքի կառուցման ընթացքում կիրառելու ունակություն: ե. տեքստի վրա կատարվող գործնական աշխատանքի միջոցով կարողանում է ձևավորել գրվածքի լեզվավորման առանձնահատկությունները բացահայտելու հմտություն: զ.կարողանում է ուսուցանել բառակապակցությունը նախադասությունից տարբերակելու,նախադասության տեսակներն ըստ կազմության և ըստ հաղորդակցության նպատակի: է.Կարողանում է ձևավորել շարահյուսական վերլուծություն կատարելու հմտություններ:
Ուսումնառության արդյունք 4.	Կարողանա մշակել շարադրությունների, փոխադրությունների, ռեֆերատների, համառոտագրման և այլ ստեղծագործական աշխատանքների միջոցով կապակցված շարադրանք ստեղծելու հմտություն:
Կատարման չափանիշներ	ա.կարողանում է տեքստի,նրա իմաստային, կառուցվածքային ու ոճական ամբողջականության վերաբերյալ աշակերտին գիտելիքներ հաղորդել: բ.կարողանում է ձևավորել գրավոր շարադրանքները ձևակերպելու և ներկայացնելու համար բառերը ճիշտ ընտրելու և դրանք տեղին գործածելու, հոմանիշ բառերը ոճական նրբերանգները ճիշտ կիրառելու, գրավոր խոսքում մտքերը ճիշտ արտահայտելու, ուղղագրության և կետադրության կանոնները պահպանելու, գրական լեզվի բառակազմական, ձևաբանական, և շարահյուսական նորմերը պահպանելու հմտություններ: գ.կարողանում է ձևավորել գրավոր խոսքում լեզվի պատկերավորման և հուզաարտահայտչական միջոցներ կիրառելու հմտություններ: դ.կարողանում է ձևավորել ուսուցողական և ստուգողական թելադրություններ տալու և դրանք ստուգելու կարողություններ ու հմտություններ:

	Ե. կարողանում է ձևավորել ուսուցողական կամ ձևավորող, հայտորոշիչ և ստուգման կամ ամփոփիչ թեստեր կազմելու, հանձնարարելու և ստուգելու կարողություններ և հմտություններ:
Ուսումնառության արդյունք 5.	Կարողանա զարգացնել աշակերտների բանավոր խոսքը կարդացածը պատմելու, քննարկելու, տարբեր թեմաներով զրույցներ անցկացնելու, երկխոսություններ կառուցելու միջոցով
Կատարման չափանիշներ	ա. տարբեր բնույթի տեքստերի լեզվավորական վերլուծության միջոցով կարողանում է ձևավորել աշակերտների լեզվական ճաշակը և խոսքի մշակույթը զարգացնելու հմտություններ: բ. կարողանում է ուսուցանել խոսքային գործունեության տեսակները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մտքերի գրավոր և բանավոր արտահայտում, մենախոսություն և երկխոսություն, դերային խաղ, բեմականացում, քննարկում, բանավեճ): գ. կարողանում է ձևավորել հաղորդակցական գործունեության տեսակները (հաղորդում, հարցում, կամքի արտահայտում, ժխտում) և դրանց հետևանքով ձևավորվող խոսքի տեսակները (պատմողական, նկարագրական, դատողական խոսք, դիմում, հրաման, հորդոր, իղծ) ուսուցանելու կարողություններ և հմտություններ: դ. կարողանում է ձևավորել խոսքն ավելի պատկերավոր դարձնելու նպատակով հայերենի դարձվածքների հարստությունից օգտվելու, խոսքում ասացվածքներ, թևավոր խոսքեր և արտահայտություններ կիրառելու, ոճական երանգավորում ունեցող բառերն՝ ըստ անհրաժեշտության կիրառելու հմտություն:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՅ ՀԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ 04-09-12
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը մշակվել է հայ գրականության սկզբնավորման, գրերի գյուտի, Մաշտոցի կյանքի և գործունեության, 5-րդ դարի հայ մատենագրության, հայ պատմիչների և նրանց ստեղծագործության մասին գաղափար տալու համար:
Մուտքային պահանջներ	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը նախապես պետք է կարդացած լինի 5-րդ դարի հայ պատմիչների գործերը, Կորյունի «Վարք Մաշտոցի» աշխատությունը :
Գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Գիտի հայ գրականության սկզբնավորման նախամաշտոցային գիր ու գրականության գոյության, գրերի գյուտի, Մաշտոցի կյանքի ու գործունեության մասին
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ներկայացնել հայ գրականության սկզբնավորումը, բ. արտահայտում, հաստատում ու պաշտպանում է իր կարծիքը նախամաշտոցյան գիր ու գրականության մասին: գ. հիմնավորում ու պատճառաբանում է գրերի գյուտի ազգապահպան դերն ու նշանակությունը, դ. անգիր գիտի Աստվածաշնչից թարգմանված առաջին հայերեն նախադասությունը Ե. կարողանում է պատմել Մաշտոցի հոգևոր և աշխարհիկ կյանքի, գրերի գյուտի մասին
Ուսումնառության արդյունք 2.	Գիտի 5-րդ դարի հայ մատենագրության ընդհանուր բնութագրի, հայ պատմիչների ու նրանց ստեղծագործությունների մասին:
Կատարման չափանիշներ	ա. ներկայացնում է 5-րդ դարի հայ մատենագրության ընդհանուր բնութագիրը, բ. ներկայացնում է Փավստոս Բյուզանդի «Հայոց պատմություն» երկասիրության բովանդակությունը, գ. վերլուծում է Վասակ և Մուշեղ Մամիկոնյանների կերպարները, դ. կարողանում է արժևորել Եղիշեի «Վարդանաց պատմության» պատմական և գրական արժեքը, բնութագրել Վարդան Մամիկոնյանին, Ղևոնդ Երեցին, Վասակ Սյունեցուն, Հագկերտ II-ին և Միհրներսեսին, Ե. կարողանում է ընդհանուր գաղափար տալ Ղազար Փարպեցու «Հայոց պատմության» և «Ստախոս արեղանների մեղադրությունը» թղթի մասին, ներկայացնել հոգևորականության շահամոլության, խարդախության, տգիտության և խավարամոլության քննադատությունն ըստ Փարպեցու «Թղթի»,

	գ.կարողանում է արժևորել խորենացու «Հայոց պատմություն» երկասիրության գրական և պատմական արժեքը, ներկայացնել առասպելների սյուժեն, բնութագրել կերպարները, ներկայացնել «Ողբը»՝ որպես ժամանակի այլանդակ բարբերի, հասարակական անարդար կարգերի մերկացում:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ 10-12-ՐԴ ԴԱՐԵՐՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ 04-09—13
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Գաղափար տալ ժամանակաշրջանի, հայկական Վերածննդյան սկզբնավորման, Շնորհալու, Մխիթար Գոշի ստեղծագործությունների, «Սասունցի Դավիթ» էպոսի, Գր. Նարեկացու տաղերի և «Մատյան ողբերգության» պոեմի մասին:
Մուտքային պահանջներ	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը նախապես պետք է կարդացած լինի Ներսես Շնորհալու «Ողբ Եղեսիոյ» պոեմը և հանելուկները, Մխիթար Գոշի առակները, «Սասունցի Դավիթ» էպոսը, Գր. Նարեկացու տաղերը և «Մատյան ողբերգության» պոեմը:
Գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Կարողանա վերլուծել Ներսես Շնորհալու «Ողբ Եղեսիոյ» պոեմը, իմանա հանելուկների և շարականների մասին
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ընդհանուր պատկերացում տալ Շնորհալու ապրած ժամանակաշրջանի մասին, բ. կարողանում է պատմել Շնորհալու կյանքը, գ.կարողանում է ընդհանուր գաղափար տալ նրա շարականների,գանձերի, տաղերի և հանելուկների մասին, դ. վերլուծում է «Ողբ Եղեսիոյ» պոեմը,
Ուսումնառության արդյունք 2.	Կարողանա ներկայացնել Մխիթար Գոշի առակները, կարողանա դասդասել ըստ թեմատիկայի, խոսել «Դատաստանագրքի» մասին
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ներկայացնել առակի ժանրը, առակագրությունը մինչև Գոշը, բ. կարողանում է պատմել Մ. Գոշի կյանքի մասին, գ.կարողանում է վերլուծել սոցիալական բողոք պարունակող առակները, դ.կարողանում է վերլուծել Գոշի միապետական հայացքներն արտահայտող առակները, ե.կարողանում է ընդհանուր պատկերացում տալ «Դատաստանագիրք հայոց» աշխատության և նրա արժեքի մասին:
Ուսումնառության արդյունք 3.	Կարողանա պատմել «Սասունցի Դավիթ» էպոսի սյուժեն, վերլուծել կերպարները
Կատարման չափանիշներ	ա. ներկայացնում է հայ ժողովրդի հերոսական էպոսի ձևավորման ժամանակաշրջանը, պատմական հիմքը և գաղափարաբանական բովանդակությունը, բ.թվարկում է էպոսի ասացողներին, տարբերակները, Գարեգին Սրվանձտյանի և Մանուկ Աբեղյանի ավանդը, գ. կարողանում է պատմել չորս ճյուղերի սյուժեն, դ. կարողանում է բնութագրել էպոսի գլխավոր հերոսներին, ե. կարողանում է ներկայացնել էպոսի գեղարվեստական արժեքը, պատկերավորման արտահայտչական միջոցները:
Ուսումնառության արդյունք 4.	Կարողանա վերլուծել Նարեկացու «Մատյան ողբերգության» պոեմը և տաղերը:
Կատարման չափանիշներ	ա.կարողանում է պատմել Նարեկացու կյանքը և նրա շուրջ ստեղծված ավանդույթները բ. կարողանում է վերլուծել «Մատյան ողբերգության» պոեմը՝ վերհանելով հետևյալ գաղափարները՝ապաշխարողի ինքնաձաղկունը պոեմում, մարդ և Աստված հարաբերությունը պոեմում, մարդ և սատանա հարաբերությունը պոեմում, բանաստեղծի միստիցիզմը պոեմում, երկվությունը, կասկածը, հույսը պոեմում, դարաշրջանի գեղարվեստական լայն ընդգրկումը և արատների քննադատությունը պոեմում, պոեմի արվեստը: գ. կարողանում է վերլուծել «Տաղ ծննդյան», «Տաղ Վարդավառի», «Տաղ հայտնության» և «Տաղ հարության» ստեղծագործությունները, անգիր ասել հատվածներ վերոհիշյալ տաղերից,

	դ. կարողանում է խոսել տաղերի գեղարվեստական արժանիքների մասին
ՍՈՐՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՅ ԳՐԱՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ 13-16-ՐԴ ԴԱՐԵՐՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ 04 09 14
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը մշակվել է 13-16-րդ դարերի հայ գրականության մասին գիտելիքներ տալու համար
Մուտքային պահանջներ	Այս մոդուլը յուրացնելու համար ուսանողը նախապես պետք է կարդացած լինի Կոստանտին Երզնկացու բանաստեղծությունները, Վարդան Այգեկցու առակները, Հովհաննես Թլկուրանցու, Մկրտիչ Նաղաշի, Գրիգորիս Աղթամարցու, Ֆրիկի բանաստեղծությունները և Քուչակի հայրենները
Գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Կարողանա վերլուծել Կոստանտին Երզնկացու բանաստեղծությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. պատմում է Երզնկացու կյանքը, բ. վերլուծում է Երզնկացու բարոյախրատական, գարնանը և բնությանը նվիրված բանաստեղծությունները, գ. բացատրում է վարդի և բլբուլի այլաբանական իմաստը, ծմեռ և գարուն հակադրությունները դ. վերլուծում է Երզնկացու սիրային բանաստեղծությունները
Ուսումնառության արդյունք 2.	Կարողանա վերլուծել Վարդան Այգեկցու առակները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ներկայացնել Այգեկցու կյանքը, բ. կարողանում է վերլուծել սոցիալական բողոք պարունակող առակները, գ. կարողանում է վերլուծել հակաեկեղեցական, հակահոգևորականության տրամադրություններ արտահայտող առակները, դ. կարողանում է վերլուծել կենցաղային թեմաներով և կյանքի զանազան հարցեր արծարծող առակները, ե. կարողանում է ներկայացնել Այգեկցու առակավոր ճառերը:
Ուսումնառության արդյունք 3.	Կարողանա վերլուծել Հովհաննես Թլկուրանցու բանաստեղծությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ներկայացնել Թլկուրանցու կյանքը, բ. կարողանում է ներկայացնել Թլկուրանցուն որպես սիրո երգիչ, գ. կարողանում է մեկնաբանել կյանքի և մահվան փոխհարաբերության հարցը Թլկուրանցու ստեղծագործություններում, դ. կարողանում է վերլուծել Թլկուրանցու խրատական բանաստեղծությունները, ե. կարողանում է վերլուծել Թլկուրանցու «Տաղ քաջի Լիպարիտի» լիրոնեպիկական պոեմը:
Ուսումնառության արդյունք 4.	Կարողանա վերլուծել Մկրտիչ Նաղաշի և Գրիգորիս Աղթամարցու բանաստեղծությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է պատմել Մկրտիչ Նաղաշի և Գր. Աղթամարցու կյանքը, բ. կարողանում է վերլուծել Նաղաշի «Վասն ագահության» բանաստեղծությունը, գ. կարողանում է վերլուծել Նաղաշի «Վասն դարիպի» բանաստեղծությունը, դ. կարողանում է ներկայացնել Նաղաշի լիրիկայի սոցիալական մոտիվը, ե. կարողանում է վերլուծել Գր. Աղթամարցու սիրո և գարնան երգերը, զ. կարողանում է ներկայացնել Աղթամարցու խրատական բանաստեղծությունները և կաֆաները, է. կարողանում է վերլուծել «Տաղ գեղեցիկի վերայ այգոյ, հոգւոյ և մարմնոյ» բանաստեղծությունը:
Ուսումնառության արդյունք 5.	Կարողանա վերլուծել Ֆրիկի բանաստեղծությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ներկայացնել Ֆրիկի կյանքը և ապրած ժամանակաշրջանը և անձնական դրաման, բ. կարողանում է վերլուծել «Ընդդեմ Ֆալաքին» («Բողոք Ֆրկանն կոչեցեալ բանաստեղծի ընդդեմ բաղդին») բանաստեղծությունը, գ. կարողանում է վերլուծել «Վասն Արղուն դանին և Բուղային» բանաստեղծությունը, դ. կարողանում է վերլուծել «Գանգատ» («Բան ի Ֆրիկ գրքոյն») բանաստեղծությունը
Ուսումնառության արդյունք 6.	Կարողանա վերլուծել Նահապետ Քուչակի հայրենները:

Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է պատմել Քուչակի կյանքը և նրա հետ կապված ավանդույթները, բ. կարողանում է ներկայացնել Քուչակին որպես սիրո երգիչ, գ. կարողանում է վերլուծել Քուչակի խոհախրատական հայրենները, դ. կարողանում է վերլուծել Քուչակի պանդխտությանը նվիրված հայրենները, ե. կարող է արժևորել Քուչակի հայրենների արվեստը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ 17-18-ՐԴ ԴԱՐԵՐՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ 04 09 15
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը մշակվել է Նաղաշ Հովնաթանի, Պաղդասար Դպիրի, Պետրոս Դափանցու և Սայաթ-Նովայի ստեղծագործություններին ծանոթացնելու համար
Մուտքային պահանջներ	Այս մոդուլը յուրացնելու համար ուսանողը նախապես պետք է կարդացած լինի Ն. Հովնաթանի, Պ. Դպիրի, Պ. Դափանցու և Սայաթ-Նովայի ստեղծագործությունները
Գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Կարողանա վերլուծել Նաղաշ Հովնաթանի ստեղծագործությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. պատմում է Նաղաշ Հովնաթանի կյանքը, բ. վերլուծում է սիրո և ուրախության տաղերը, գ. վերլուծում է երգիծական բանաստեղծությունները:
Ուսումնառության արդյունք 2.	Կարողանա վերլուծել Պաղդասար Դպիրի և Պետրոս Դափանցու ստեղծագործությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. պատմում է Պ. Դպիրի և Պ. Դափանցու կյանքը, բ. վերլուծում է Պ. Դպիրի սիրո և զարման տաղերը, գ. վերլուծում է Պ. Դափանցու զարման և բնության երգերը, դ. կարողանում է ներկայացնել երկու բանաստեղծներին իբրև պահպանողական հոսանքի ներկայացուցիչներ և նրանց երգերի կրոնական-պահպանողական բովանդակությունը:
Ուսումնառության արդյունք 3.	Կարողանա վերլուծել Սայաթ-Նովայի ստեղծագործությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. պատմում է Սայաթ-Նովայի կյանքը, բ. ներկայացնում է ժամանակաշրջանի արտացոլումը նրա պոեզիայում, գ. ներկայացնում է Սայաթ-Նովայի վրացերեն և ադրբեջաներեն բանաստեղծությունները և Մեծ գուսանի եռալեզու խաղերի հմայքը, դ. վերլուծում է «Ամեն սագի մեջն գոված» բանաստեղծությունը, ե. վերլուծում է «Դուն էն գլխեն իմաստուն իս» բանաստեղծությունը, զ. վերլուծում է «Քանի վուր ջան իմ, յար...» բանաստեղծությունը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ 19-ՐԴ ԴԱՐԻ ԱՌԱՋԻՆ ԿԵՍԻՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ 04 16
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը մշակվել է ներկայացնելու համար 19-րդ դարի առաջին կեսի հայ գրականությունը, Հարություն Ալամդարյանի, Մեսրոպ Թադևոսյանի, Ղևոնդ Ալիշանի և Խաչատուր Աբովյանի ստեղծագործությունները:
Մուտքային պահանջներ	Այս մոդուլը յուրացնելու համար ուսանողը նախապես պետք է կարդացած լինի Հարություն Ալամդարյանի «Չափաբերականը» խորագրով ժողովածուն և բանաստեղծությունները, Մեսրոպ Թադևոսյանի չափածո երգերը, «Սոս և Սոնդիպի» լիրոնեպիկական պոեմը, «Վեպ Վարսենկան» ստեղծագործությունները, «Ճանապարհորդություն ի հույս» գիրքը, Ղևոնդ Ալիշանի «Եղծ նահապետի շարքը», Խաչատուր Աբովյանի «Վերք Հայաստանի» վեպը, «Պարապ վախտի խաղալիք» և «Թուրքի աղջիկը» պատմվածքը:
Գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Կարողանա ներկայացնել Ալամդարյանի ստեղծագործությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ներկայացնել Հ. Ալամդարյանի լիրիկան, բ. կարողանում է ներկայացնել «Չափաբերականը» խորագրով ժողովածուն, գ. կարողանում է ներկայացնել Հարություն Ալամդարյանի քնարերգության

	կրոնական և աշխարհիկ մոտիվները:
Ուսումնառության արդյունք 2.	Կարողանա ներկայացնել Մեսրոպ Թադիսիանի ստեղծագործությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է պատմել Մ. Թադիսիանի կյանքը, բ. կարողանում է ներկայացնել Թադիսիանի չափածո երգերը, գ. կարողանում է վերլուծել «Սոս և Սոնդիպի» լիրոտիկական պոեմը, դ. կարողանում է վերլուծել «Վեպ Վարդգեսի» և «Վեպ Վարսիկական» արձակները, ե. կարողանում է ներկայացնել «Ճանապարհորդություն ի հույս» գիրքը
Ուսումնառության արդյունք 3.	Կարողանա ներկայացնել Ղևոնդ Ալիշանի ստեղծագործությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է պատմել Ալիշանի կյանքը, բ. կարողանում է ներկայացնել Ալիշանի՝ հայ ժողովրդի պատմական անցյալի քնարական կերպավորումը նրա գրաբար և աշխարհաբար բանաստեղծություններում, գ. կարողանում է ներկայացնել Ալիշանին որպես հայ ազգային շարժման գաղափարախոս և վերլուծել «Երգ Նահապետի» շարքը
Ուսումնառության արդյունք 4.	Կարողանա ներկայացնել Խաչատուր Աբովյանին՝ որպես հայ նոր գրականության հիմնադիր և վերլուծել «Վերք Հայաստանի» վեպը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է պատմել Խաչատուր Աբովյանի կյանքը, բ. կարողանում է ներկայացնել Աբովյանին որպես հայ նոր գրականության հիմնադիր, գ. կարողանում է պատմել «Վերք Հայաստանի» վեպի սյուժեն, դ. կարողանում է ներկայացնել վեպի թեման և գաղափարը, ե. կարողանում է բնութագրել Աղասուն՝ որպես նոր տիպի հերոս հայ գրականության մեջ, զ. կարողանում է ներկայացնել «Պարապ վախտի խաղալիքը» ստեղծագործությունը է. կարողանում է ներկայացնել «Թուրքի աղջիկը» և «Առաջին սերը» պատմվածքները ը. կարողանում է ներկայացնել «Պատմություն Սիրանի» մանկավարժական բնույթի երկը:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ 19-ՐԴ դարի 50-60-ԱՎԱՆ ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ 04 09 17
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը մշակվել է, որպեսզի ուսանողները ծանոթանան Մկրտիչ Պեշիկթաշյանի, Սմբատ Շահագիգի, Ղևոնդ Ալիշանի, Միքայել Նալբանդյանի, Ռ. Պատկանյանի և Պետրոս Դուրյանի ստեղծագործություններին, ներկայացնեն և վերլուծեն դրանք
Մուտքային պահանջներ	Այս մոդուլը համար ուսանողը նախապես պետք է կարդացած լինի Ղ. Ալիշանի, Մ. Նալբանդյանի, Ռ. Պատկանյանի ստեղծագործությունները:
Գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Կարողանա ներկայացնել Մկրտիչ Պեշիկթաշյանի և Սմբատ Շահագիգի ստեղծագործությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է պատմել Մկրտիչ Պեշիկթաշյանի և Սմբատ Շահագիգի կյանքը բ. կարողանում է վերլուծել Շահագիգի «Լևոնի վիշտը» պոեմը գ. կարողանում է ներկայացնել Պեշիկթաշյանին՝ որպես ազատագրական պայքարի երգիչ. վերլուծել գեթունյան շարքի բանաստեղծությունները դ. կարողանում է ներկայացնել Պեշիկթաշյանին՝ իբրև դրամատուրգ
Ուսումնառության արդյունք 2.	Կարողանա ներկայացնել Ղևոնդ Ալիշանի ստեղծագործությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է պատմել Ղ. Ալիշանի կյանքը բ. կարողանում է ներկայացնել «Մաղթունի » , «Բնունի», «Հայրունի» շարքերը գ. կարողանում է ներկայացնել Ղևոնդ Ալիշանի հայրենասիրական քնարը դ. կարողանում է ներկայացնել Ալիշանի՝ անցյալի ազատագրական պայքարի դրվագները («Պլպուլն Ավարայրի», «Աշոտ Երկաթ և Ծավուն Սևանա» պոեմները)
Ուսումնառության արդյունք 3.	Կարողանա պատմել Միքայել Նալբանդյանի կյանքը, հասարակական գործունեությունը, ներկայացնել ստեղծագործությունները

Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է պատմել Մ. Նալբանդյանի կյանքը, հեղափոխական և հյուսիսափայլյան շրջանի գործունեությունը բ. կարողանում է ներկայացնել «Երկու տող» և «Երկրագործությունը որպես ուղիղ ճանապարհ» աշխատությունները գ. կարողանում է ներկայացնել «Նրա ժամանակը» աշխատությունը դ. կարողանում է ներկայացնել Նալբանդյանի իբրև քննադատ. նրա «Կրիտիկա», «Սոս և Վարդիթեր» աշխատությունը ե. կարողանում է վերլուծել «Ազատություն», «Մանկության օրեր» բանաստեղծությունները
Ուսումնառության արդյունք 4.	Կարողանա պատմել Ռաֆայել Պատկանյանի կյանքը, վերլուծել հայրենասիրական պոեզիան, ներկայացնել վիպակները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է պատմել Ռ. Պատկանյանի կյանքը և գործունեությունը բ. կարողանում է ներկայացնել Ռ. Պատկանյանին՝ իբրև սուլթանական լծի դեմ մղվող ազատագրական պայքարի երգիչ գ. կարողանում է վերլուծել «Քաջ Վարդան Մամիկոնյանի մահը» պոեմը դ. կարողանում է ներկայացնել Պատկանյանին իբրև երգիծաբան. «Նոր Նախիջևանի» քնարը ե. կարողանում է ներկայացնել Պատկանյանին՝ իբրև արծակագրի
Ուսումնառության արդյունք 5	Կարողանա պատմել Պետրոս Դուրյանի կյանքը, վերլուծել քնարերգությունը, ներկայացնել Դուրյանի դրամաները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է պատմել Դուրյանի կյանքը բ. կարողանում է վերլուծել Դուրյանի սիրային քնարերգությունը գ. կարողանում է վերլուծել Դուրյանի «Տրտունջ» բանաստեղծությունը դ. կարողանում է ներկայացնել Դուրյանին որպես հայրենիքի երգիչ ե. կարողանում է ներկայացնել Դուրյանին իբրև դրամատուրգ զ. կարողանում է վերլուծել «Լճակ բանաստեղծությունը»
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ 19-ՐԴ դարի 80-90- ԱՎԱՆ ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ 04 09 18
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը մշակվել է, որպեսզի ուսանողները ծանոթանան 19-րդ դարի 80-90-ական թվականների գրականությանը, վերլուծեն և ներկայացնեն Ծերենցի, Գաբրիել Սունդուկյանի, Ռաֆֆու, Հակոբ Պարոնյանի ստեղծագործությունները
Մուտքային պահանջներ	Այս մոդուլը յուրացնելու համար ուսանողը նախապես պետք է կարդացած լինի Ծերենցի, Գ. Սունդուկյանի, Ռաֆֆու, Հ. Պարոնյանի գործերը
Գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է
Ուսումնառության արդյունք 1.	Կարողանա ներկայացնել Ծերենցի (Հովսեփ Շիշմանյան) ստեղծագործությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է պատմել Ծերենցի կյանքը բ. կարողանում է վերլուծել «Թորոս Լևոն» պատմավեպը գ. կարողանում է վերլուծել «Երկունք Թ դարու» պատմավեպը դ. կարողանում է վերլուծել «Թեոդորոս Ռշտունի» պատմավեպը
Ուսումնառության արդյունք 2.	Կարողանա ներկայացնել Գաբրիել Սունդուկյանի ստեղծագործությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է պատմել Գ. Սունդուկյանի կյանքը բ. կարողանում է ներկայացնել 60-ական թվականների գործերը, վերլուծել «Գիշերվա սաբրը խեր է», «Եվ այլն կամ նոր Դիոգենես», «Օսկան Պետռովիչը էն կինիքում», «Խաթաբալա» գործերը գ. կարողանում է ներկայացնել 70-80-ական թվականների գործերը, վերլուծել «Էլի մեկ զոհ» կատակերգությունը, «Քանդած օջախ» պիեսը դ. կարողանում է ներկայացնել Սունդուկյանի վերջին շրջանի՝ 1905թ. հեղափոխությունից հետո գրված գործերը, վերլուծել «Սեր և ազատությունը», «Կտակ» պատմվածքը ե. կարողանում է վերլուծել «Պեպոն»
Ուսումնառության արդյունք 3.	Կարողանա ներկայացնել Ռաֆֆու ստեղծագործությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է պատմել Ռաֆֆու կյանքը բ. կարողանում է ներկայացնել Ռաֆֆու ստեղծագործության առաջին շրջանը և վերլուծել «Սալբի», «Հարեն» վեպերը

	գ. կարողանում է ներկայացնել Ռաֆֆու ստեղծագործության երկրորդ շրջանը, վերլուծել ծրագրային-քաղաքական գործերը՝ «Ջալալեդդին», «Խենթը», «Կայծերը»: դ. կարողանում է ներկայացնել Ռաֆֆու ստեղծագործության երրորդ շրջանը և այդ ընթացքում գրված պատմավեպերը՝ «Դավիթ Բեկը», «Սամվելը», «Պարույր Հայկազնը»:
Ուսումնառության արդյունք 4.	կարողանա ներկայացնել Հակոբ Պարոնյանի ստեղծագործությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է պատմել Հակոբ Պարոնյանի կյանքը բ. կարողանում է ներկայացնել Պարոնյանի քաղաքական սատիրան, մտավորականության խավարամոլության քննադատությունը «Ազգային ջոջեր»-ում գ. կարողանում է ներկայացնել և վերլուծել «Կսմիթներ» ու «Հոսոսի ձեռատետրը» դ. կարողանում է ներկայացնել Պարոնյանի սոցիալական սատիրան, վերլուծել «Մեծապատիվ մուրացկանները» վեպը ե. կարողանում է ներկայացնել «Պաղտասար աղբարը»՝ որպես ռեալիստական դրամատուրգիայի գլուխգործոց զ. կարողանում է մեկնաբանել Պարոնյանի աֆորիզմները
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ 20-ՐԴ ԴԱՐԻ 20-30-ԱՎԱՆ ԹԹ.	
Սոդուլի դասիչը	ՀԼԴ 04 09-19
Սոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Սոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը մշակվել է 19-րդ դարի 20-30-ական թվականների հայ գրականության մասին գիտելիքներ հաղորդելու նպատակով
Մուտքային պահանջներ	Այս մոդուլը յուրացնելու համար ուսանողը նախապես պետք է կարդացած լինի Եղիշե Չարենցի, Դեմիրճյանի, Ջորյանի, Բակունցի, Համաստեղի, Թոթովենցի, Գուրգեն Մահարու և Շահան Շահնուրի ստեղծագործությունները
Գնահատման կարգը	Սոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Կարողանա ներկայացնել Եղիշե Չարենցի կյանքը և ստեղծագործությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ներկայացնել Չարենցի կյանքը և ստեղծագործական դիմանկարը բ. կարողանում է վերլուծել «Դանթեական առասպել», «Ամբոխները խելագարված» պոեմները գ. կարողանում է վերլուծել «Տաղ անձնական», «Հեռացումի խոսքեր», «Մահվան տեսքը» բանաստեղծությունները դ. կարողանում է վերլուծել «Երկիր Նաիրի» վեպը ե. կարողանում է ներկայացնել «Էպիկական լուսաբաց» և «Գիրք ճանապարհի» ժողովածուները զ. կարողանում է վերլուծել «Դեպի լյառը Մասիս» և «Պատմության քառուղիներով» պոեմները է. կարողանում է վերլուծել և արտասանել «Ես իմ անուշ Հայաստանի» բանաստեղծությունը
Ուսումնառության արդյունք 2.	Կարողանա ներկայացնել Դերենիկ Դեմերճյանի կյանքը և ստեղծագործությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է պատմել Դեմերճյանի կյանքը և ներկայացնել նրա ստեղծագործական դիմանկարը բ. կարողանում է ներկայացնել Դեմիրճյանի ստեղծագործության առաջին շրջանի պատմվածքները և վերլուծել դրանք /«Ավելորդը», «Տերտերը», «Ժպիտը», «Խանությունը», «Ստամոքսը»/ : գ. կարողանում է ներկայացնել Դեմիրճյանի դրամաները՝ «Քաջ Նազար» և «Երկիր Հայրենին» դ. կարողանում է ներկայացնել «Վարդանանք» պատմավեպը, բնութագրել կերպարները ե. կարողանում է վերլուծել «Ջութակ և սրինգ» և «Գիրք ծաղկանց» պատմվածքները
Ուսումնառության արդյունք 3.	Կարողանա ներկայացնել Ստեփան Ջորյանի կյանքը և ստեղծագործությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ներկայացնել Ստեփան Ջորյանի կյանքը և ստեղծագործական դիմանկարը բ. կարողանում է ներկայացնել «Տխուր մարդիկ» շարքը, վերլուծել պատմվածքները

	գ. կարողանում է ներկայացնել «Ցանկապատ» շարքը և վերլուծել պատմվածքները դ. կարողանում է ներկայացնել «Խնձորի այգին» շարքը և վերլուծել պատմվածքները ե. կարողանում է ներկայացնել «Պատերազմ» շարքը և վերլուծել պատմվածքները զ. կարողանում է ներկայացնել «Պապ թագավոր» և «Հայոց բերդը» պատմավեպերը
Ուսումնառության արդյունք 4. Կատարման չափանիշներ	Կարողանա ներկայացնել Ակսել Բակունցի կյանքը և ստեղծագործությունը ա. կարողանում է ներկայացնել Ակսել Բակունցի կյանքը և ստեղծագործական դիմանկարը բ. կարողանում է ներկայացնել «Մթնաձոր» ժողովածուն գ. կարողանում է ներկայացնել «Սև ցելերի սերմնացանը» ժողովածուն դ. կարողանում է վերլուծել «Նամակ Ռուսաց թագավորին» պատմվածքը ե. կարողանում է վերլուծել «Եղբայրության ընկուզենիներ» պատմվածքը զ. կարողանում է վերլուծել «Խոնարհ աղջիկը», «Միրհավ» և «Մթնաձորի չարքը» պատմվածքները
Ուսումնառության արդյունք 5. Կատարման չափանիշներ	Կարողանա ներկայացնել Համաստեղի, Թոթովերցի, Մահարու, Շահան Շահնուրի կյանքը և ստեղծագործությունները ա. կարողանում է ներկայացնել Համաստեղի, Վահան Թոթովենցի, Գուրգեն Մահուրու և Շահան Շահնուրի կյանքը, ներկայացնել նրա ստեղծագործական դիմանկարը բ. կարողանում է ներկայացնել Համաստեղի «Գյուղը», «Անձրև» ժողովածուները գ. կարողանում է ներկայացնել Վահան Թոթովենցի «Կյանքը հին հռոմեական ճանապարհի վրա» կենսագրական վիպակը դ. կարողանում է ներկայացնել Գուրգեն Մահուրու «Ծաղկած փշալարեր» և «Այրվող այգեստաններ» վեպը զ. կարողանում է ներկայացնել Շահան Շահնուրի «Նահանջ առանց երգի» վեպը, «Պճեղ մը անուշ սիրտ» պատմվածքը:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ 1940-1980-ԱՎԱՆ ԹԹ.»	
Սողուլի դասիչը	ՅԼԴ 04 09 20
Սողուլի տևողությունը	72 ժամ
Սողուլի նպատակը	Այս մոդուլը մշակվել է 1940-1980-ական թվականների հայ գրականության մասին գիտելիքներ հաղորդելու նպատակով:
Մուտքային պահանջներ	Այս մոդուլը յուրացնելու համար ուսանողը նախապես պետք է կարդացած լինի Հովհաննես Շիրազի, Համո Սահյանի, Պարույր Սևակի, Հրանտ Մաթևոսյանի և տարագիր հայ գրողների ստեղծագործությունները
Գնահատման կարգը	Սողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1. Կատարման չափանիշներ	Կարողանա ներկայացնել Հովհաննես Շիրազի կյանքը և ստեղծագործությունը ա. կարողանում է պատմել Հ. Շիրազի կյանքը և տալ նրա ստեղծագործական դիմանկարը բ. կարողանում է ներկայացնել «Գարնանամուտ» ժողովածուն գ. կարողանում է ներկայացնել «Հուշարձան մայրիկիս» ժողովածուն դ. կարողանում է ներկայացնել «Բանաստեղծի ծայնը», «Երգերի գիրք» և «Լիրիկա» ժողովածուները ե. կարողանում է ներկայացնել «Բիբլիական» պոեմը զ. կարողանում է ներկայացնել «Քնար հայաստանի» երկհատոր ժողովածուն է. կարողանում է ներկայացնել «Հայոց Դանթեական» պոեմը
Ուսումնառության արդյունք 2. Կատարման չափանիշներ	Կարողանա ներկայացնել Համո Սահյանի կյանքը և ստեղծագործությունը ա. կարողանում է պատմել Համո Սահյանի կյանքը և տալ ստեղծագործական դիմանկարը բ. կարողանում է ներկայացնել «Նաիրյան դալար բարդի» ժողովածուն գ. կարողանում է ներկայացնել «Հայաստանը երգերի մեջ» ժողովածուն դ. կարողանում է ներկայացնել «Մայրամուտից առաջ» ժողովածուն ե. կարողանում է ներկայացնել «Քարափների երգը» ժողովածուն զ. կարողանում է ներկայացնել «Սեզամ, բացվիր» ժողովածուն է. կարողանում է ներկայացնել «Իրիկնահաց» ժողովածուն ը. կարողանում է ներկայացնել «Ժայռից մասուր է կաթուն» ժողովածուն

Ուսումնառության արդյունք 3. Կատարման չափանիշներ	կարողանա ներկայացնել Պարույր Սևակի կյանքը և ստեղծագործությունը ա. կարողանում է ներկայացնել Սևակի կյանքը և տալ նրա ստեղծագործական դիմանկարը բ. կարողանում է ներկայացնել «Ամնահները հրամայում են » ժողովածուն գ. կարողանում է ներկայացնել «Սիրո ճանապարհ» ժողովածուն դ. կարողանում է վերլուծել «Անլռելի զանգակատուն» պոեմը ե. կարողանում է ներկայացնել «Մարդու ափի մեջ» ճողովածուն զ. կարողանում է ներկայացնել «Եղիցի լույս» ճողովածուն
Ուսումնառության արդյունք 4. Կատարման չափանիշներ	կարողանա ներկայացնել Հրանտ Մաթևոսյանի կյանքը և ստեղծագործությունը ա. կարողանում է պատմել Հրանտ Մաթևոսյանի կյանքը և տալ ստեղծագործական դիմանկարը բ. կարողանում է ներկայացնել «Օգոստոս» ժողովածուն գ. ներկայացնել «Բեռնաձիեր» շարքը դ. ներկայացնել «Ծառերը» ժողովածուն
Ուսումնառության արդյունք 5. Կատարման չափանիշներ	կարողանա ներկայացնել տարագիր հայ գրողների կյանքը և ստեղծագործությունները ա. կարողանում է պատմել Վիլյամ Սարոյանի կյանքը և ներկայացնել նրա ստեղծագործական դիմանկարը բ. կարողանում է պատմել Մայքլ Արլենների կյանքը և ներկայացնել «Արարատ» գիրքը գ. կարողանում է պատմել Վահե Քաչայի կյանքը և ներկայացնել նրա ստեղծագործությունը դ. կարողանում է պատմել Շարլ Ազնավուրի կյանքը և ներկայացնել նրա ստեղծագործությունը
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԱՎԱՆԴԱՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ - 04 09-21
Մոդուլի տևողությունը	62 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլը նախատեսված է հիմնական դպրոցների հայոց լեզվի և գրականության ուսուցիչների համար: Մոդուլը մշակվել է գրականության դասավանդման ընթացքում մեթոդական կարողություններ տալու, իմտերակտիվ մեթոդներով դասավանդելու հմտություններ մշակելու նպատակով
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի «Գրականության տեսություն», «Հայ գրականություն», «Մանկական գրականություն», «Ռուս և արտասահմանյան գրականություն» մոդուլները:
Գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարած աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումը
Ուսումնառության արդյունք 1. Կատարման չափանիշներ	Իմանա ուսումնական ծրագրի մեջ ընդգրկված հայ և արտասահմանյան հեղինակների ստեղծագործությունները: Իմանա հայ և այլ ժողովուրդների բանահյուսության հանրահայտ նմուշները և կարողանա համեմատական գնահատականներ տալ : ա.կարողանում է ներկայացնել և ուսուցանել նշանավոր հայ և օտարազգի գրողների ստեղծագործությունները : բ.կարողանում է ձևավորել գրական բնագրերը ընթերցելու, դրանց բովանդակությունը և հիմնական միտքը ընկալելու, ոճական և լեզվական արտահայտչամիջոցները ճանաչելու և քննելու հմտություն: գ.կարողանում է մշակել հեղինակների մասին կենսագրական տեղեկություններ, փաստեր և այլ նյութեր հավաքելու, համակարգելու և ամփոփելու, լսարանի առջև ելույթ ունենալու հմտություն: դ. կարողանում է ձևավորել արտադասարանական ընթերցանության նյութերը և այլ գեղարվեստական գրքեր կարդալու ցանկությունը խթանելու, կարդացածի շուրջ կարծիք, տեսակետ, քննական հակիրճ վերլուծություն գրելու կարողություններ: ե. կարողանում է մշակել բանահյուսության հիմնական ժանրերը՝ հեքիաթ, առակ, առած, ասացվածք, հանելուկ, ավանդություն, լեգենդ, առասպել, դիցաբանական և պատմական գրույցներ, դյուցազներգություն (էպոս), տարբերակելու և յուրաքանչյուրի ժանրային բնորոշումը ընկալելու հմտություններ:
Ուսումնառության արդյունք 2. Կատարման չափանիշներ	Կարողանա ուսուցանել գրականագիտական –տեսական գիտելիքներ, ձևավորել գրականության տեսության հիմնական հասկացությունների,

	գրականության և հասարակական կյանքի փոխհարաբերության, արվեստի այլ տեսակների միջև զուգահեռներ անցկացնելու կարողություն
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. կարողանում է ձևավորել գրական սեռերը և ժանրերը տարբերակելու կարողություն, մշակել քնարական սեռի (բանաստեղծություն, պոեմ, բալլադ), պատմողական սեռի (պատմվածք, նորավեպ, վիպակ, վեպ), թատերգության (ողբերգություն, կատակերգություն, դրամա) բնորոշ առանձնահատկությունները ընկալելու հմտություն:</p> <p>բ. կարողանում է ներկայացնել գրականությունը որպես արվեստի տեսակ, նրա ծագումը, զարգացումը, յուրահատկությունները, գրականության ազգային և համամարդկային բնույթը, դաստիարակչական և ճանաչողական նշանակությունը, հայ գրականության պատմական զարգացման օրինաչափությունները և փուլերը:</p> <p>գ. կարողանում է մշակել գրական ուղղությունները և հոսանքները (կլասիցիզմ, ռոմանտիզմ, ռեալիզմ, սիմվոլիզմ) տարբերակելու հմտություն:</p> <p>դ. կարողանում է ձևավորել գրական երկի կառուցվածքային, բովանդակային և գեղագիտական առանձնահատկությունները վերլուծելու, այս կամ այն գրական հերոսին կերպավորելով, գրական երկում ծավալող դեպքերի, գործողությունների զարգացման սեփական վարկածը առաջադրելով՝ դերային խաղերի մասնակցելու հմտություններ:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3.	Կարողանա մշակել գրական երկի բովանդակության ընկալման, ենթատեքստի ըմբռնման, գրական ստեղծագործությունը վերլուծելու, պատկերային համակարգի բացահայտման ունակություններ
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. կարողանում է վերարտադրել գրական բնագրերը ընթերցելու, ստեղծագործությունների բովանդակության իմացությունը և գործողությունների զարգացման ընթացքը, ընկալել ստեղծագործությունների հիմնական գաղափարը, կարողանում է հասկանալ, վերլուծել, կարծիք հայտնել, շարադրել, գլխավորել երկրորդականից տարբերելու հմտություն ձևավորել:</p> <p>բ. կարողանում է ձևավորել գեղարվեստական երկերը մասերի բաժանելու, դրանք վերնագրելու, հարցեր, պլան կազմելու և մշակելու, բառային աշխատանք (անծանոթ բառերի դուրսգրում, բացատրությունների որոնում, հոմանիշային շարքերի կազմում, բառերի թեմատիկ խմբավորում, դարձվածքների և թևավոր խոսքերի առանձնացում, պատկերավոր արտահայտությունների խմբավորում) կատարելու հմտություն:</p> <p>գ. կարողանում է զարգացնել գրական հերոսների հոգեբանությունը, գործողությունների շարժառիթը հասկանալու, ընկալելու և մեկնաբանելու, ընթերցման ընթացքում նրանց հետ ապրելու հմտություն:</p> <p>դ. կարողանում է զարգացնել կարդացածը հակիրճ կամ մանրամասնորեն վերաշարադրելու կարողություն՝ զուգորդելով սեփական դատողություններով, եզրահանգումներով, դիտարկելով և մանրամասն վերլուծելով սյուժեի զարգացման ընթացքը, առաջարկելով նոր լուծումներ:</p> <p>ե. կարողանում է համեմատել և վերլուծել տարբեր գրական երկեր, բացահայտել դրանց ընդհանրություններն ու յուրահատկությունները, ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքով բացահայտել գրական երկի կառուցվածքի բովանդակությունը, գործողությունների զարգացման յուրահատկությունները, կարողանում է ընկալել և տեսնել գեղարվեստական խոսքի առանձնահատկությունները, արժևորել և սեփական գնահատական տալ գրական հերոսին, մախաձեռնել և կազմակերպել գրական երկերի քննարկումներ, գրական բանավեճեր:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4.	Կարողանա ուսուցանել պատկերավորման ու արտահայտչական հիմնական միջոցները, բնագրի վրա աշխատելու կարողություններ ձևավորել
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. կարողանում է ձևավորել գեղարվեստական խոսքի նրբերանգներն ընկալելու, դրանք գրական երկում գտնելու, իմաստային և գեղագիտական արժեքը պարզաբանելու, պատկերավոր արտահայտությունները դուրս գրելու, խմբավորելու, աղյուսակներ կազմելու հմտություն:</p> <p>բ. կարողանում է ձևավորել պատկերավորման միջոցները (մակդիր, համեմատություն, փոխաբերություն, անձնավորում, չափազանցություն) տարբերակելու հմտություն:</p> <p>գ. կարողանում է ձևավորել հեղինակի վարպետության, լեզվի և ոճի առանձնահատկությունները ընկալելու կարողություն:</p> <p>դ. կարողանում է զարգացնել բնագրային աշխատանք կատարելու հմտություններ/չափածոյի լեզվաոճական վերլուծություն, հայրենի, քառյակի,</p>

	գազելի, սոնետի, տրիոլետի տաղաչափության և պատկերային համակարգի վերլուծություն, պատկերավոր արտահայտությունների դուրսգրում, խմբավորում, քննություն և մեկնաբանում/:
Ուսումնառության արդյունք 5.	Կարողանա ձևավորել գրական թեմաներով շարադրանքներ, ռեֆերատներ, փոխադրություններ գրելու, զեկուցումներով և հաղորդումներով հանդես գալու, գրական-գեղարվեստական հանդեսներ, բանավեճեր, քննարկումներ կազմակերպելու և դրանք անցկացնելու կարողություններ, խրախուսել ինքնուրույն ստեղծագործական փորձերը
Կատարման չափանիշներ	ա.կարողանում է զարգացնել գրական երկերի բովանդակության հակիրճ և ծավալուն, մեկնողական և դատողական շարադրանքներ գրելու հմտություն, բ. կարողանում է զարգացնել երկի հիմնական գաղափարի, գործող անձանց մասին համեմատական, վերլուծական, ստեղծագործական հավելումներով, գրական երկի ինքնատիպ ավարտով շարադրանքներ գրելու, երկի մասին սեփական կարծիք, տեսակետ գրելու կարողություն, գ. կարողանում է զարգացնել գրական երկի բովանդակության մեջ ստեղծագործական հավելումներ անելու,նոր սկիզբ և ավարտ գտնելուհմտություն,խոսքի գեղարվեստական արտահայտչամիջոցները սեփական շարադրանքում կիրառելու կարողություն, դ. կարողանում է ձևավորել գրական նյութերով զրույց, բանավեճ, ասուլիս, գրական դատ կազմակերպելու և անցկացնելու հմտություն: ե. կարողանում է զարգացնել հետազոտական աշխատանք կատարելու հմտություն (պատմողական պոեմի և պատմվածքի, քնարական պոեմի և բանաստեղծության համեմատություն և բնութագրում, պատմվածքի, նորավեպի, վիպակի համեմատական վերլուծություն): գ. կարողանում է զարգացնել ստեղծագործական աշխատանք կատարելու հմտություններ՝ հորինել նորավեպի դիպաշարի հանգուցալուծման սեփական տարբերակ, որոշակի մանրամասներ ավելացնելով՝ նորավեպի ավարտը դարձնել կանխատեսելի: է. ըստ առաջադրված նյութի՝ կատարել նորավեպ, պատմվածք, բանաստեղծություն գրելու փորձեր, բեմագրի ստեղծում, վիպակի բեմականացում: ը.պետք է կազմի թեստեր, հարցարաններ, ստեղծագործական բնույթի առաջադրանքներ՝ համապատասխան հատկորոշումներով, ստուգել և գնահատել:
ՍՈՊՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ - 04 09 22
Մոդուլի տևողություն	62 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին գիտելիքներ տալ գրականության զարգացման օրինաչափությունների, նրա հասարակական նշանակության, գրական հիմնական ձևերի ու տեսակների մասին: Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կիմանա գրական ստեղծագործությունների լեզվական առանձնահատկությունների, գրական պատկերների ստեղծման ուղիների մասին, կտարբերակի գրական սեռերն ու տեսակները, կիմանա գեղարվեստական մեթոդների բնույթն ու նշանակությունը
Մուտքային պահանջները	Հայ գրականության նախորդ մոդուլները
Գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Կարողանա ներկայացնել գրականության ծագման ու զարգացման օրինաչափությունները
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացնում գրականության զարգացման օրինաչափությունները բ.ճիշտ է ներկայացնում գրականության տեղն արվեստի տեսակների մեջ գ.Կարողանում է սահմանել և տարբերել գրական ստեղծագործության կոմպոզիցիան, բովանդակությունը, սյուժեն ու նրա հիմնական մասերը դ. ճիշտ է ներկայացնում և կիրառում լեզվի պատկերավորման միջոցները ե.ճիշտ է սահմանում գրական սեռերն ու ժանրերը /տեսակները/
Ուսումնառության արդյունք 2.	Կարողանա ներկայացնել գեղագիտական հիմնական կատեգորիաները, գեղարվեստական պատկերները

Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի գեղագիտական հիմնական կատեգորիաները բ. կարողանում է գրական ստեղծագործություններում տարբերակել դրանք գ. տրված ստեղծագործություններում /և արձակ, և չափածո/ կարողանում է որոշել պատկերները, նշել տեսակները, բնույթն ու տիպականությունը
Ուսումնառության արդյունք 3.	Կարողանա ներկայացնել տաղաչափության հիմունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ներկայացնել տաղաչափության տեսակները բ. առաջադրված օրինակներում կարողանում է տարբերակել դրանք
Ուսումնառության արդյունք 4.	Կարողանա ներկայացնել գեղարվեստական մեթոդի բնույթն ու դրսևորման ձևերը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է սահմանել գեղարվեստական մեթոդները բ. առաջադրված գրական ստեղծագործություններում տարբերակում է մեթոդները, ներկայացնում դրանց դրսևորման ձևերը
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԲԱՆԱՅՅՈՒՄՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀԼԴ 04 09 23
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մոդուլի նպատակը	Կանոնակարգել և խորացնել հայ ժողովրդական բանահյուսության մասին գիտելիքները՝ այդ ամենը բերելով ուսուցման կարողությունների ձեռք բերման
Մուտքային պահանջներ	հանրակրթական գիտելիքներ
Գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարած աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումը
Ուսումնառության արդյունք 1.	Իմանա հեքիաթի՝ որպես բանահյուսության հիմնական ժանրերից մեկի առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է բնորոշել բանահյուսական ժանրը բ. տարբերակում է հեքիաթի տեսակները՝ կենդանական, կախարդական կամ հրաշապատում և իրապատում հեքիաթներ գ. կարողանում է ստեղծագործաբար վերարտադրել հեքիաթի բովանդակությունը դ. տարբերակում է ժողովրդական հեքիաթը, հեքիաթի գրավոր մշակումը, հեղինակային հեքիաթը, նշում դրանց ընդհանրություններն ու տարբերությունները ե. կարողանում է բացատրել հեքիաթի լեզվական առանձնահատկությունները
Ուսումնառության արդյունք 2.	Կարողանա բնորոշել առակ, ավանդություն, առասպել, դիցաբանական գրույց, պատմական գրույց ժանրերը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է բնորոշել առակը. որևէ օրինակի հիման վրա բացատրել այլաբանությունը և բարոյախրատական կոդը բ. տարբերակում է արձակ և չափածո առակները, նշում է առակի լեզվական առանձնահատկությունները գ. կարողանում է օրինակներ բերել հայկական և հունական դիցաբանական գրույցներից դ. կարողանում է բացատրել առասպելի պատմական հիմքը, բերում է հայկական և հունական առասպելներից օրինակներ ե. կարողանում է ներկայացնել հայկական դիցարանը զ. կարողանում է ներկայացնել առածի և ասացվածքի ժանրային բնութագրերը՝ նշելով դրանց տարբերությունները է. կարողանում է տալ հանելուկների ժանրային բնութագիրը, նշելով ծագման և զարգացման փուլերը ը. նշում է հանելուկների հիմնական թեմատիկաները՝ բերելով օրինակներ յուրաքանչյուր տեսակից
Ուսումնառության արդյունք 3.	Կարողանա բնորոշել դյուցազներգությունը՝ էպոսը, գիտի նրա պատմական հիմքը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ներկայացնել «Սասնա ծռեր» էպոսի գրառման և ուսումնասիրման պատմությունը, էպոսի ստեղծման պատմական ժամանակաշրջանը, տարբերակներն ու յուրաքանչյուրի առանձնահատկությունը բ. կարողանում է շարադրել էպոսի չորս ճյուղերի սյուժետային գիծը գ. կարողանում է բնութագրել էպոսի հիմնական կերպարներին դ. կարողանում է բերել օրինակներ էպոսի գրական մշակումներից՝ մատնանշելով գրական մշակման և համահավաք բնագրի լեզվաոճական տարբերությունները

Ուսումնառության արդյունք 4.	Իմանա հայկական ժողովրդական վիպական երգերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. կարողանում է ներկայացնել «Մոկաց Միրզա» վիպերգը՝ նշելով գաղափարական բովանդակությունը և գեղարվեստական արժանիքները</p> <p>բ. կարողանում է ներկայացնել «Կարոս խաչ» վիպերգը, նրա վիպական և քնարական տարրերի հարաբերությունը</p> <p>գ. կարողանում է ներկայացնել «Ասլան աղա» վիպերգը, նրա գաղափարական բովանդակությունը և գեղարվեստական առանձնահատկությունները</p>
Ուսումնառության արդյունք 5.	Կարողանա դասակարգել հայ ժողովրդական երգերը ըստ կիրառության, կատարման ձևի և թեմատիկայի
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. կարողանում է բնութագրել պաշտամունքային և տոնական-օրացուցային երգերը, բերել օրինակներ</p> <p>բ. կարողանում է բնութագրել հարսանեական և սգո երգերը՝ նշելով դրանց պատմական զարգացումը, առանձնահատկությունները</p> <p>գ. կարողանում է բնութագրել աշխատանքային երգերը, աշխատավորի քնարական կերպարը</p> <p>դ. կարողանում է բնութագրել պանդխտության երգերը՝ նշելով տարբեր մոտիվները և գաղափարական բովանդակությունը</p> <p>ե. կարողանում է բնութագրել ռազմի երգերը՝ նշելով տարբեր տեսակները</p> <p>զ. կարողանում է բնութագրել սիրո երգերը՝ նշելով հիմնական տեսակները, մոտիվները, կատարման եղանակները</p> <p>է. կարողանում է տարբերակել գուսանական երգերի հիմնական տեսակները՝ էպիկական և քնարական, բնութագրելով դրանց տաղաչափական արվեստը և պատկերավորման միջոցները:</p>

Միջին մասնագիտական կրթության «Հայոց լեզվի դասավանդում» մասնագիտության
օրինակելի ուսումնական պլան

N	Դասընթացներ, առարկաներ և մոդուլներ	Շաբաթների թիվը	Ռեսանդի առավելագույն բեռնվածությունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմունքներ, ժամ	Ռեսուցման երաշխավորվող տարին
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		108	72	1
2.	Տնտեսագիտության հիմունքներ		80	54	1
3.	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		80	54	1
4.	Իրավունքի հիմունքներ		51	36	2
5.	Պատմություն		76	51	1
6.	Ռուսաց լեզու		105	70	1
7.	Օտար լեզու		105	70	1
8.	Ֆիզիկական կուլտուրա		182	182	1-3
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		787	589	
	ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Էկոլոգիայի հիմունքներ		54	36	1
2	Քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակ.հիմնահարցեր		27	18	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		81	54	
	ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
1	Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ		72	54	1
2	Համակարգչային օպերատորության հիմունքներ		80	54	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		152	108	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Մանկական գրականություն		110	74	2,3
2.	Անտիկ և վերածննդի շրջանի գրականություն		110	74	2
3.	Արտասահմանյան գրականություն		110	74	2
4.	Ռուս գրականություն		54	36	2
5.	Մարդու անատոմիա,ֆիզիոլոգիա՝ առողջապահության հիմունքներով		162	108	1
6.	Էկոլոգիական դաստիարակության հիմունքներ		54	36	3
7.	Հոգեբանություն		162	108	3
8.	Մանկավարժությունը իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները		54	36	3
9.	Երկրագիտություն		80	54	1
10	Ռեսուցման արդյունքների ստուգում և գնահատում		114	76	3
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1010	676	
	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Հայոց լեզվի ուղղղագրություն և ուղղախոսություն		140	94	1
2.	Հնչյունաբանական վերլուծություններ կատարելու հմտություններ		140	94	1
3.	Հնչյունափոխության հետ կապված ուղղագրություն և ուղղախոսություն		108	72	1
4.	Բառագիտություն		162	108	1
5.	Բառակազմության հետ կապված ուղղագրություն և ուղղախոսություն		114	76	1
6.	Ձևաբանություն . անուն խոսքի մասեր		162	108	2
7	Բայ.նրա քերականական հատկանիշները		162	108	2
8	Քերականական իմաստ ունեցող կամ սպասարկու խոսքի մասեր		108	72	2
9.	Նախադասություն, նրա տեսակները		162	108	2
10	Նախադասության անդամները		162	108	2
11	Հայոց լեզվի դասավանդման մեթոդական հմտություններ		92	62	3
12	Հայ հին գրականություն»		54	36	1
13	Հայ գրականությունը 10-12դդ.		54	36	1
14	Հայ գրականությունը 13-16 դդ.		54	36	1
15	Հայ գրականությունը 17-18 դդ.		80	54	2

16	Հայ գրականությունը 19-րդ դարի առաջին կեսին		80	54	2
17	Հայ գրականությունը 19-րդ դարի 50-60թթ.		80	54	2
18	Հայ գրականությունը 19-րդ դարի 80-90 թթ.		80	54	2
19	Հայ գրականությունը 20-րդ դարի 20-30 թթ.		162	108	2
20	Հայ գրականությունը 1940-1980թթ.		108	72	2
21	Հայ գրականության դասավանդման մեթոդիկա		93	62	3
22	Գրականության տեսություն		93	62	2
23	Հայ ժողովրդական բանահյուսություն		162	108	3
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		2612	1746	
	ԸՆՏՐՈՎԻ		108	72	
	ՊԱՅՈՒՏԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		46	31	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	91	4796	3276	
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		300	300	
	ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ				
	ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ	20			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ	11			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ	4			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	126			